

Lehen il-Punent

Diċembru 2022
Nru. 32

Respite Center Project

Astronomy Park

Amppa

Outdoor Gym Project

Interreg Italia-Malta
AMPPA

PROGETTO AMPPA

AREE MARINE PROTETTE E PESCA ARTIGIANALE
Gestione Integrata attraverso la Sensibilizzazione ed Educazione Ambientale
INTEGRATED MANAGEMENT THROUGH ENVIRONMENTAL AWARENESS AND EDUCATION

L-Isoletta L-Isola D'Ustica

Meeting Hub Project

- ✓ MOTOR
- ✓ HOME
- ✓ TRAVEL
- ✓ MARINE
- ✓ BUSINESS
- ✓ HEALTH

📍 Karlu Galea Street, Victoria Gozo

✉ compass@barongroupmalta.com

☎ 21556600

Compass Group Ltd is an enrolled Tied Insurance Intermediary under the Insurance Distribution Act, Cap 487 of the Laws of Malta for MAPFRE Middlesea p.l.c..
MAPFRE Middlesea p.l.c. (C-5553) is authorised under the Insurance Business Act, Cap 403 of the Laws of Malta.
Both entities are regulated by MFSA

JOSEPH CARUANA®

COMPANY LIMITED

Email: info@josephcaruana.com

Tel: (+356) 2156 0019

A team with more than 30 years of experience!

OUR SERVICES

- TRAVEL
- CONSTRUCTION
- EXCAVATION
- DEMOLITION
- TRANSPORTATION

www.asemintoff.com | info@asemintoff.com | 00356 2052604 | 00356 00495901
00356 99815648

Lehen il-Punent

ĦARĠA SPEĊJALI TA' KULL SENA
Diċembru 2022 • Nru 32

Rivista maħruġa mill-

KUNSILL LOKALI L-GĦARB

Triq il-Viżitazzjoni, l-Għarb GRB1044
Tel: 2156 0556 • Email: gharb.lc@gov.mt
Facebook: Gharb Local Council

• KUNSILL LOKALI GĦARB •

Sindku:	David Apap Agius
Viċi Sindku:	Louis Apap
Kunsilliera:	Tonio Mifsud Joseph Mizzi Miriam Borg
Segretarju	
Eżekuttiv:	Emily Amatulli Depasquale
Librara/Ass.	
Principal:	Christina Camenzuli
Staff:	Sandro Cauchi Elizabeth Camilleri Christian Attard

Kull korrispondenza għandha tintbġhat
lil-"Lehen il-Punent", Kunsill Lokali l-Għarb

Ritratt tal-Qoxra:

Progetti

mil-Kunsill Lokali l-Għarb

- Meeting Hub
- Astronomy Park
- Outdoor Gym Project
- Respite Centre Project
- Amppa Project

- Grazi lill-isponsors tagħna tal-għajjnuna tagħhom matul is-sena.
- Grazi wkoll imur għall-kontributori ta' din il-ħarġa.

Issetjat u Stampat:

InPrintMalta - Għarb - 7701 6000

F'din il-Ħarġa

4. Meassaġġ mis- Sindku
6. Mill-Pinna tal-Kunsilliera
9. Messaġġ mill-Arcipriet
10. Messaġġi mill-
Għaqdiet tal-lokalita'
14. Kullegġ t'Għawdex
- Skola Primarja Gharb
15. Proġetti
u inizzjattivi – 2022
18. L-Iskejjel fl-Għarb
matul iż-żmien
- Joseph Galea MD FRCS
22. Rokna Saħħa
- il-Professjoni ta'
Infermiera
23. Servizzi offruti
Mill-Kunsill Lokali
l-Għarb
24. Children's corner
27. Riċetti
minn Liza Frendo
28. Mid-Djarju tal-Kunsill
34. L-Estimi Finanzjarji

Messagġ mis-Sindku

David Apap

david.apap@gov.mt
79492667

NKOMPLU NIBNU FUTUR FLIMKIEN BILLI NAGĦMLU L-PRIJORITAJIET

X'hemm isbaħ milli lil uliedna ngħaddulhom l-identita' u l-valuri tajbin tagħna, valur ta' futur aktar sigur u b'saħħtu. Dan nistgħu nagħmluh biss b'eżerċizzju vast ta' smiġħ, l-ewwel u qabel kollox nisimghu l-fond ta' qalbna u l-kuxjenza b'intelliġenza u bla ma nħallu lil ħadd jiddetta għalina. Il-ħsieb tagħna jrid jevalwa l-aħjar il-qasam tal-familji u l-qasam tal-familja ta' kull forma, ta' l-ulied, iż-żgħożija u l-ħtiġijiet tagħhom, l-ambjent u benessere, l-kultura, kif noħolqu opportunitajiet ta' rikreazzjoni, inkunu proattivi u niġġeneraw enerġija sostenibbli u diversi aspetti oħra sabiex filwaqt li nilħqu l-aspettativi komuni naraw li l-iżvilupp jindirizza n-neċessitajiet bl-aħjar mod, meqjus u l-ġid jitqassam indaqs. Biex nilħqu dan kollu ħsiebna għandu jkompli jiġġedded f'kull ħin. L-għażliet tagħna jridu jkunu l-għażliet li jirriflettu x-xewqat imwieżna mir-responsabilita' u meqjusa sabiex il-futur nagħmluh sabiħ flimkien għal kulħadd.

Dan kollu għandu jwassal għall-komunita' aktar b'saħħitha u ġusta li nixtiequ ngħixu fiha lkoll. Biex dan iseħħ hemm bżonn nikkumplementaw b'aktar solidarjetà u nitgħallmu nirrispettaw u jkollna aktar paċenzja. Irridu nibdew b'aktar rispettt lejna nfunna, lejn il-ħajja, lejn uliedna u lejn l-anzjani li qabilna ħadmu biex jiggarantixxu komunitajiet b'valuri sodi li għaddewhom lilna.

Fil-magġoranza tagħna nixtiequ ngħixu f'soċjetà li fiha nħossuna milqugħin, siguri u protetti. Dan ma għandux jgħodd biss għall-persuni l-iktar qrib tagħna, imma wkoll għall-persuni oħra li ma nafuomx, huma minn huma, ġejjin minn fejn ġejjin. Aktar ma jmur pajjiżna u mhux b'inqas il-lokalita' tagħna, qed tattira aktar popli b'kulturi differenti u allura qed jikber il-multi kulturaliżmu u allura jikber aktar il-bżonn tal-protezzjoni tal-kultura

tagħna filwaqt li nuru rispettt lejn kulturi differenti irridu nibqgħu sodi f'dak li nemmnu u li jagħmilna poplu Malti u Għawdx, li jagħmilna poplu tal-Għarb u dan għandna nagħmluh b'wiċċna minn quddiem, bla biża għax dan huwa pajjiżna.

Fiz-żmien tal-Milied u b'mod speċjali f'lejljet l-ewwel tas-sena mdorrijin nagħmlu ħafna proponimenti, uħud minnhom fattibbli u oħrajn ikollna riservi dwarhom. Biex ma nfallux irridu nuru determinazzjoni u fuq kollox ottimizmu biex l-isfidi naqilbuhom f'opportunitajiet. Dan jgħodd għall-ħajja tax-xogħol, ħajja familjari, fejn tidħol is-saħħa kif ukoll fejn nistgħu nesperjenzaw telfien tal-għeżiež tagħna. Li nwieżnu lil ta' madwarna huwa ġest sabiħ u mportanti ħafna speċjalment f'komunita' żgħira bħal tagħna fejn kulħadd jaf u jigi minn xulxin.

Nieħu l-okkażjoni sabiex pubblikament insellem lill-ħabib kbir tiegħi Silvio Parnis li għadu kif ħalliena għall-ħajja aħjar għand il-Mulej. Persuna li smajna ħafna dwarha, persuna li f'ħajtu kien altruwista u uża l-politika biex jaqdi u mhux biex ikun moqdi. Jibqa magħruf għall-ħniena li wera ma' dawk li kien jaf u b'mod speċjali ma' dawk li ma kienx jaf imma feċċewh u oħrajn fittixhom hu biex jgħinjom. Silvio jibqa' mfakkar bħala politiku ta' qalb tajba, li baqa' dejjem qrib in-nies u li dejjem ra li jħaddem fil-prattika l-valuri tal-ġustizzja soċjali u l-għajn lill-batut. Grazie Silvio tal-ħbiberija sinciera!

L-għażla tiegħi li nibqa' fil-politika ser tibqa tixprunani biex nibqa' qrib tagħkom. Ser inkompli naħdem biex ikollkom ħajja aktar serena u sigura. Intom u l-lokalita' tagħna jixxirqikom l-aqwa fost l-aħjar.

Fl-okkażjoni ta' Jum l-Għarb ħabbartilkom sensiela ta' mpenji li dħalna għalihom, lista ta' proġetti li ser ikomplu jsaħħu u jsebbhu l-lokalita'. Opportunitajiet li ser ikomplu jixprunanwna biex niggarantixxu futur aħjar minn dak li sibna aħna.

Fost dawn il-proġetti nsibu aktar titjib fil-mogħdijiet fil-kampanja taħt il-Miżura M4.3, nagħlqu l-proġett tal-ħitan tas-sejjeħ taħt il-Miżura M4.4, Sheltered care centre taħt l-iskema ta' l-Aċċessibilita' u Mobilita', Aċċessibilita', Żvilupp u Titjib fil-Playing Fields, Meeting Hub u Astronomy Park mill-fondi tal-Local Action Group Għawdex, Proġett AMPPA li jindirizza l-preservazzjoni u

protezzjoni tal-kosta fondi ġejjin mill-fond Italia Malta, restawr tal-faċċata u pavimentar taċ-Ċentru Ċiviku mill-fond Eco Gozo mill-Ministeru għal Għawdex, modernizzar tal-librerija, aktar xogħol fuq it-toroq tal-lokalita' flimkien ma' żewġ proġetti oħra kapitali: il-ħolqien ta' PV farm u Ċentru tal-logħob fuq ġew fiz-żona tal-Leisure Park fi Triq Tumas Cassar. Dawn huma uħud mill-proġetti li ser naraw jitwetqu u jkunu konklużi fil-ġimgħat u xhur li ġejjin. Ringrazzjament mistħoq lil Onorevoli Ministru għal Għawdex Clint Camilleri tas-sapport kontinwu f'kull qasam, lil Onorevoli Segretarju Parlamentari għal Gvern Lokali s-Sinjura Alison Zerafa Civelli u lill-istaff tagħhom kollu tal-koperazzjoni li nsibu mingħandhom.

Dawn il-proġetti jirriflettu sigħat, jiem, ġimgħat u xhur ta' ħidma. Minn fuq il-midja soċjali nsewgi l-ħidma u proġetti li qed iwettqu Kunsilli sħabna u ninnota li ħafna minn din il-ħidma u proġetti aħna ilna li wettaqnihom u dan għax konna bil-għaqal u proattivi. Il-ħidma tagħna għandha tkun mhux biex nirbħu l-punti lil xulxin imma

l-għan ewlieni għandu jibqa jkun biex naraw lilkom u l-lokalita' mixjin il-quddiem f'kull aspett u f'kull qasam. Kif għamilna fis-snin li għaddew irridu nkomplu nkunu miftuħa u naraw li s-sena 2023 tkun ukoll sena oħra ta' ħafna ħidma mal-għaqdiet kollha li jaħdmu f'kull faxxa tal-komunita'. Grazzi tal-impenn u tal-ħidma tagħhom l-ħidma tagħna tista' tkun aktar iffukata u kompluta. Dan jagħtina l-opportunita' li ngħinuhom isostnu l-ħidma tagħhom. Ejjew b'ħarsitna l-quddiem flimkien nibqgħu pożittivi u mpenjati!

Qatt ma nieqaf u ngħid li għamilt biżżejjed u dan għax dejjem emmint u ser nibqa' nemmen fikom u rrid li l-messaġġ jasal b'saħħtu li jien hemm għalikom ilkoll bla ma nagħmel għażla, għalikom fit-triq, fl-uffiċju u fid-dar, erbgha u għoxrin siegħa kuljum. Nibqa' naħdem biex id-drittijiet u l-għażliet fil-ħajja tagħkom jibqgħu jingħataw prijorita' f'kull kuntest. Konvint li ser nibqgħu nwasslu lil-lokalita' tagħna tal-Għarb aktar il-quddiem u dan grazzi għas-sapport kontinwu tagħkom. Grazzi.

Nagħlaq il-messaġġ annwali tiegħi ta' tmiem u bidu tas-sena billi minn qalbi flimkien ma' marti Joanne, uliedi Nikol u Mikela, mal-familji tagħna, l-Viċi Sindku, sħabi kunsilliera, Segretarju Eżekuttiv u staff nawguralkom sena mimlija saħħa u paċi.

Welcome to **Għarb Local Council** Official Website Wednesday, 17 December, 2014
4:57:05 pm

Home | Notice Board | Locality News | Press Releases | Map | Locality Services | Contact Us

www.gharbnet.com

Places of Interest | Photo Gallery | Annual Activities | Wied il-Mielah

Mill-Pinna tal-Kunsilliera

VIĊI SINDKU

Louis Apap

Reggħa wasal iż-żmien li tiġi ppublikata r-rivista Lehen il-Punent li tintbghat lilkom ir-residenti darba fis-sena għal ħabta tal-Milied. Ahna l-kunsilliera flimkien mas-Sindku nwasslulkom il-messaġġi tagħna permezz ta' din ir-rivista li naf li ħafna jkunu qed jistennew f'dan iż-żmien sabiħ.

Ħsibt li minn flok noqgħod ngħidilkom x'għamel u x'qed jagħmel il-kunsill (għax dan tistgħu tarawh u tmissuh) nikteb dwar xi għajnuniet li l-Ministeru għal Għawdex joffri lill-anzjani biex ikollhom ħajja aħjar. Għażilt li nindirizza lill-anzjani għax jien illum għandi sebgħin sena u allura naqa' fil-kategoriji anzjana.

L-ewwel u qabel kollox hemm is-servizz tat-telecare li nissuġġerilkom li tapplikaw għalih għaliex jekk issib ruġek f'diffikulta kemm tagħfas buttuna li jkollok fuq il-pendent u taqbad dirett maċ-ċentru tat-telecare 24 siegħa kuljum. Iċ-ċentru jieħu ħsieb jgħarraf mill-ewwel malli int tkun għafast il-buttuna lill-persuna li int tkun indikajtlu qabel meta tkun applikajt għas-servizz li naturalment ikun xi qarib jew ħabib tiegħek. Fost servizzi oħra li l-Ministeru joffri hemm is-servizz lill-persuni bi problemi ta' inkontinenza. Xi jkun dan? Jiġu provduti ħrieqi, pads eċċ. Lill-anzjani li għandhom din il-problema bi prezz issusidjat. Meta tapplika għal dan is-servizz wara li tkun imlejt formola tinħariġlek karta ħadra li biha tkun intitolat biex tirċievi sussidju fuq dawn il-ħrieqi, pads eċċ.

Importanti ħafna li ahna l-anzjani jzommu ruġna attivi u allura hemm ċentri għal anzjanita attiva. Dawn iċ-ċentri li jinsabu f'diversi rħula madwar Għawdex joffru servizzi ta' keep fit, taġħlim tat-tablets u computers, ganutel, pittura, bizzilla u ħafna aktar. Tista' tapplika billi ċċempel fuq 22156644. Jekk int anzjan/a hemm iktar servizzi li int tista' tibbenifika minnhom. Per eżempju servizz ta' handyman jew ġardinar. Is-servizz ta' handyman jikkonsisti f'tiswijiet żgħar li jista jkollok fid-dar tiegħek u dak ta' ġardinar jingħata lill-persuni li jsibuha diffiċli biex jieħdu ħsieb il-ġnien tagħhom u dan is-servizz jingħata b'xejn. Hemm iktar servizzi offruti bħal xiri ta' groceries u mediċini lil dawk l-anzjani li jsibuha diffiċli joħroġu minn djarhom. Servizz ta' fiżjoterapija huwa wkoll offrut lill-persuni li huma fis-sodda, f'siġġu tar-roti jew ma joħroġux minn djarhom. Nittama li b'dan li ktibt kont ta' għajnunata mqar għall-persuna waħda għax ahna l-anzjani jixirqilna li wara li nkunu ħdimna matul l-aqwa żmien tagħna nsibu issa minn jieħu ħsiebna. Jekk trid tapplika għal xi servizz jew trid iktar taġħrif dettaljat tista' ċċempel fuq 22156620. Nagħlaq billi nixtiqilkom Milied hieni u sena ġdida mimlija risq u barka.

Tonio Mifsud

KUNSILLIER

Għezież residenti,

Nibda billi nringrazzja l'Alla li din is-sena ergajna qlibna għan-normalita' u flimkien qed ingawdu dan iż-żmien ta' staġun festiv li lkoll niċċelebraw it-twelid ta' Ġesu Bambin, żmien li joħloq ferħ fost it-tfal kif ukoll fost il-kbar u lid-dinja kollha li tiċċelebra dan l-avveniment.

Kienet sena li fiha ergajna bdejna nagħmlu l-attivitajiet għall-pubbliku b'mod mhux ristrettiv iżda normali, ma ninsewx li kien ilna kważi sentejn ngħixu f'kuntest ta' żmien li konsekwenzja tiegħu kellna naddattaw il-mod ta' kif għejjixna fil-ħajja ta' kuljum.

Fost l-oħrajn, l-ikbar stennija kienet naturalment il-festa tal-viżitazzjoni li tant u tant kullhadd kien qed jistenna bil-herqa, festa li lkoll gawdejna flimkien u li kienet ta' suċċess u dan Grazzi għall-ħidma tal-Arcipriet u l-kleru matul is-sena, il-kumitat ċentrali Festi Esterni u l-għaqdiet kollha tar-raħal li lkoll flimkien ħadmu sabiex kellna festa mill-

isbaħ. Attivita' massiva oħra kienet il-Kite Festival li ssir fiż-żmien tal-festa ta' San Dimitri li illum il-ġurnata huwa appuntament fil-kalendarju kulturali. Wieħed irid japprezza l-ħidma kontinwa tal-voluntiera li ssir matul is-sena għall-festa u fl-attivitajiet kollha. Il-volontarjat huwa pilastru ewlieni ta' kull komunita' u ta' dan ninsabu grati lejkom, m'hemmx kliem biex niringrazzjakom.

F'din il-komunita' għandna nies b'talenti u ħiliet f'diversi oqsma tas-snaġja li jħawwru l-identita' ta' raħalna, li iżda sfortunatament ċertu snaġja tintilef maż-żminijiet jekk ma' jkunx hemm min ikompliha. Irridu napprezzaw il-bdiewa li għandna fir-raħal li b'tant ħidma jaħdmu r-raba' tagħhom sabiex ikabbru l-uċuħ kif ukoll dawk li jaħdmu fil-manifattura, nsemmi lil dawk li jaħdmu fl-artiġjanat bħal pereżempju dak fil-ħġieġ dak manifatturat u dak dekorattiv, lavur fil-ġebbla Maltija, tal-induratura u snajjiet oħrajn.

Huwa ferm importanti li ngħożzu t-tradizzjonijiet u snajjiet u li nagħmlu minn kollox sabiex insostnuhom u nagħtu l-għajjnuna fejn mistħoqq fejn huwa possibli.

Kburin b'raħalna għax mogħni b'wirt kulturali, artiġjanali, naturali, agrikolu u arkitettoniku kif ukoll reliġjuż u dan jiġi apprezzat minn ħafna turisti kemm lokali kif ukoll barranin li jżuru r-raħal tagħna u iqattgħu l-vaganzi tagħhom hawnhekk fejn isibu komunita' ferm ospitabbli. L-Għarb huwa wieħed mill-aktar irħula li għandu arkitettonika li nsibu b'mod speċjali fil-knisja li hi waħda mill-uniċi fuq stil barokk, il-kappelli li għandna u li magħhom hemm marbutin legġendi, is-Santwarju Ta' Pinu li jżuruh b'devozzjoni ħafna Pellegrini matul is-sena kollha. Ma dawn inżidu d-djar l-antiki b'gallarijiet b'lavur partikolari u storiku li jnsabu biss fir-raħal tagħna kif ukoll kampanja b'pajsaġġi meraviljużi bħal madwar tat-tieqa ta' Wied il-Mielaħ u s-sbuhija tal-kosta u widien, li taf toffri in-natura. Mghobbijin bir-responsabilita' li nippreservaw dan il-wirt storiku u ambjentali li għandna.

Matul dawn l-aħħar snin li ergajt qed inservi bħala kunsillier ta' din il-lokalita' dejjem ħdimt sabiex il-lokalita' tagħna tkompli tissaħħah bl-aqwa rispettt, nemmen bil-principju li qed inservi u nirrapprezentakom fil-kunsill sabiex inkun ta' servizz għar-residenti kollha tar-raħal tagħna.

Nixtieq nagħlaq dan il-messaġġ fuq żewġt noti mportanti, l-ewwel billi niringrazzja lill-voluntiera kollha tar-raħal li b'tant impenn u dedikazzjoni kontinwa jagħtu l-kontribut u l-ħin tagħhom għal raħalna li tant iħobbu u lilkom ir-residenti tal-partecipazzjoni tagħkom fl-attivitajiet tar-raħal u tal-valuri mprezzabli li tħaddnu u li twettqu sabiex b'hekk ngħożzu li ngħixu f'din il-komunita' li tgħamilna dak li aħna.

Sinċerament u minn qalbi nixtieq nawguralkom is-Sena it-Tajba lilkom u lill-Għeżiež tagħkom.

Awguri u Tislijiet.

KUNSILLIER
Joseph Mizzi

Għeżiež residenti u ħbieb,

Reġa' wasal tmiem ta' sena impenjattiva iżda mimlija ħidma b'risq ir-raħal tagħna. F'dan iż-żmien naraw x'għamilna tul sena sħiha u naraw x'imiss isir, għax il-ħidma fil-Kunsill Lokali ma tieqaf qatt. Fuq kollox, irridu nanalizzaw fejn baqa' niringrazzjaw biex ir-resident ikun moqdi bl-aħjar mod. Nieħu gost meta nircievi messaġġi li l-Kunsill Lokali tagħna jaħdem b'risq it-tfal, il-familji u r-residenti għax dawn jimlewni b'kuraġġ biex inkompli naħdem b'iktar motivazzjoni. Nieħu gost meta nisma' kritika u ideat li jwassluni biex nistinka ħalli niringrazzjaw fejn hemm bżonn. Li wieħed juri u jwassal il-ħsieb tiegħu jfisser li għandna residenti li jħobbu r-raħal tagħna u jridu li l-Għarb ikun isbaħ u aħjar. U hawn nidħlu aħna bħala kunsilliera f'dan ir-raħal li lkoll flimkien nagħmlu ħilitna u naraw li l-Għarb u r-residenti javvanzaw 'l quddiem f'kull aspekt.

Dis-sena ergajna lura għar-rutina normali ta' qabel il-pandemija b'attivitajiet miftuħa għall-pubbliku, t-tfal u l-familji. Tul is-sena 2022 il-Kunsill Lokali rnexxielu jakkwista ammont ta' fondi minn Ministeri differenti, minn skemi u proġetti, biex jizjed s-servizzi fir-raħal u jsiru iżjed aktivitajiet kulturali sabiex igawdu r-residenti tagħna. Bħas-soltu, l-kalendarju tas-sena kien mimli bi programmi sbieħ u rajna rispons tajjeb min-nies li dejjem attendew bi ħgarhom. Biżżejjed insemmi Jum l-Għarb, il-Kite & Wind Festival fil-festa ta' San Dimitri, l-Infiorata annwali f'jum il-festa tar-raħal, l-Opera li saret fil-knisja bis-sehem tal-banda tar-raħal u l-Christmas Market u l-Ice Rink fil-pjazza.

Fost aktivitajiet oħra li saru kien hemm ħarġiet kulturali għall-familji, esebizzjoni mill-Korpi Dixxiplinati fil-*"Community Police Day"*, sar logħob għat-tfal fil-Leisure Park fis-sajf, b'inizjattiva tal-Ministeru għal Għawdex bands lokali daqqew fil-pjazza tagħna kull nhar ta' Ġimgħa tul is-sajf kollu, kabbarna l-binja tač-Child-care Centre biex tilqa' iżjed tfal, qassamna *stationery* għat-tfal li jattendu l-iskola primarja tar-raħal, reġgħet infetħet il-berġa

(Community Clinic) b'ambjent modern u servizzi ġodda, tlestew bosta ħitan tas-sejjeħ fil-kampanja, tqassmu muturi elettrici (e-bikes) għaż-żgħażaġħ u ġie inawgurat van ġdid tal-elettriku li nxtara għall-użu tal-komunità tal-Għarb. Dis-sena wkoll il-Kunsill Lokali beda inizzjattiva interessanti ġdida tal-qtuġħ taż-żebbuġ mis-siġar li għandna f'żoni pubbliċi madwar l-Għarb biex isir żejt, attività li tista' tiġi nkluża fil-kalendarju annwali.

Għas-sena l-ġdida 2023 hemm diversi pjanijiet sbieħ jithejjew għar-residenti. Bla dubju l-attivitajiet mhux se jonqsu. Ma' dawn se naraw li nkomplu ngħinu lill-familji bis-servizzi li noffru. Tistgħu tinnutaw xogħol infrastrutturali għaddej biex jitlesta s-sular ta' fuq il-bini tal-Kunsill Lokali (Meeting Hub). Qed naħdmu sabiex issir App fuq l-Għarb biex is-servizzi jkunu iżjed aċċessibbli mill-mowbajl, qed naħdmu biex jinfetaħ id-day centre u n-night shelter għall-anzjani, proġett ta' tisbiħ tal-Leisure Park u Astronomy Park fejn il-Kunsill għab finanzjament għal dan ix-xogħol. Qed naħdmu biex jitrangaw diversi toroq madwar il-lokal u li l-Kunsill diġà ngħata finanzjament għalihom. Tul is-sena se nibqgħu determinati sabiex noffru lezzjonijiet edukattivi u nippromwovu s-sinjura u l-kultura.

Fir-rigward tad-dekasteru tal-indafa, jien dejjem bqajt nišħaq fuq l-importanza li nżommu r-raħal nadif billi ma jintramax skart barra u kulħadd isegwi l-iskeda tal-ġbir tal-iskart. Hawn insemmi li l-Kunsill tagħna baqa' joffri t-tqassim ta' boroż tal-iskart organiku mill-uffiċċju. Is-servizzi tal-ġbir tal-Bulky Refuse u open skip baqgħu għaddejjin regolarment mill-Kunsill bla ħlas. Fix-xhur li għaddew l-Kunsill qabel mal-proposti li għandhom jinxtrow rubbish bins ġodda għall-pjazza u jiġu mwahħla tliet dog waste bins f'żoni partikolari fir-raħal. Tajjeb li wieħed iżomm l-indafa fejn ngħixu u nkunu responsabbli.

Ix-xogħol baqa' għaddej madwar ir-raħal permezz tal-ħaddiema tal-Kunsill Lokali li jagħmlu ħafna xogħol siewi tul is-sena kollha. Nirringrazzja wkoll lill-ħaddiema fl-uffiċċju tal-Kunsill għax-xogħol amministrattiv li jwettqu. Grazzi speċjali tmur lill-parroċċa u lill-għaqdiet li għandna fir-raħal li sibnihom ta' spalla fl-attivitajiet u dejjem nikkolaboraw tajjeb flimkien. Ħajr speċjali jmur għar-residenti li japprezzaw dak li jsir u dawk li jagħtuna s-sapport tagħhom.

Permezz ta' dan il-messaġġ nixtieq insellem lill-morda u dawk li huma weħidhom biex jagħmlu kuraġġ u nwassal l-awguri tiegħi għal Milied ħieni u sena ġdida mimlija paċi u saħħa lil kulħadd. Nirringrazzjakom li tibqgħu tiegħu interess fir-raħal biex jibqa' raħal ħaj. Inselmikom.

KUNSILLIERA
Miriam Borg

Għeżieħ residenti,

Minn qalbi nixtieq nawguralkom sena 2023 mimlija hena u paċi. Sena oħra għaddiet, sena mimlija attivitajiet u ħidma li ma qatgħu xejn.

L-ewwel u fuq kollox grazzi lilkom ir-residenti li tkunu minn tal-ewwel li tresquli idejat u opinjonijiet tagħkom biex jien flimkien ma' sħabi niddiskutuhom ma' sħabi fil-Kunsill. L-avvenimenti li jsiru ġewwa r-raħal sabiħ tagħna l-ewwel skop tagħhom huwa li tgawduhom intkom, il-familji, żgħażaġħ anzjani u tfal tagħna. Dawn iservu wkoll ta' vetrina sabiex nesponu dak kollu li jappartjena lilna, il-kapaċitajiet tagħna u fuq kollox li nkunu dejjem minn ta' l-ewwel b'idejat innovattivi.

Il-ħidma tal-Kunsill ma tieqaf qatt, u id f'id mal-kumitati tar-raħal dejjem ħdimna għal għan wieħed li dak li nwertqu nagħmluh mill-qalb f'għaqda waħda bejnietna u sabiex kulħadd jibqalu gwadan u jkollna suċċess. Minn hawn nixtieq ngħid grazzi lil dawk kollha li b'mod volontarju jgħinu anke għall-ħinijiet twal. Nieħu pjaċir nara lill-għaqdiet jaħdmu f'armonija waħda bħalha kollegi u ħbieb. Nibqgħu ngħożżu l-għaqda ta' bejnietna għax dik hija l-bachetta maġika ta' kontinwita' u s-suċċess ta' kull għaqda fil-lokalita' tagħna.

Ma rridx ninsa lill-anzjani tagħna li jqattgħu ħafna ħin waħedhom jew huma totalment waħedhom ġewwa darhom jew fl-isptarijiet jew homes, dawk li grazzi għalihom aħna għandna nkunu grati lejhom għal dak li għandna llum.

Lit-tfal li huma l-prezent u futur nixtieqhom jissawru fil-valuri sodi u tajba imsejsa mit-tagħlim nistrani u akkademiku, valuri li jiggarrantixxu wkoll lokalita' u pajjiż b'saħħithom. Fuq kollox nawguralkom li dejjem iżommu l-eżempju mogħti lilna mill-patroni tagħna Marija fiż-żjara lil qaribtha Elizabetta.

Lura għall-ħidma tal-Kunsill kellna sena sabiħa, b'attivitajiet u inizzjattivi mill-isbaħ. Ta' kull xahar żammejna laqgħat tal-Kunsill fejn iddiskutejna u iddibattejna idejat li jiġu imwertqa fil-gimgħat u fix-xhur ta' wara. Sa biex ikunu osservati l-proċeduri, l-proċess kultant ikun twil. Mhux la kemm taqbat u tagħmel u minn hawn nixtieq ngħid prosit u grazzi kbira lill-ħaddiema tal-kunsill, ix-xogħol tagħhom huwa ferm apprezzat.

Insellem lil sħabi l-kunsilliera, dejjem nisimgħu l-punti ta' xulxin u b'impenn naslu. L-aħħar u mhux l-anqas lis-Sindku li hu l-pilastru tal-Kunsill, mingħajru u mingħajr l-idejat tiegħu xejn ma jkun possibbli. Grazzi ta' kollox.

Is-sena t-tajba lilkom u lill-familji tagħkom.

MILL-ARĊIPRIET

Arc. Trevor Sultana

Għadna kemm tajna bidu għal sena ġdida – mument li normalment iġib miegħu enerġija ġdida u tama għal żmien aħjar. Il-bniedem iħoss li għal darb’oħra għandu karta ġdida f’idejha u jista’ jikteb dak li jhoss, forsi xi haġa aħjar mit-taħżiż li biha jkun għarraq il-karta (sena) ta’ qabel.

Din is-sena, iżda, qed nibdewha b’ħafna tħassib u kwistjonijiet mhux maħlula. Fuq livell internazzjonali qed ngħixu mill-ġdid il-gwerra fl-Ewropa fejn pajjiż sovrani u indipendenti qed jiġi attakkat proprju fis-sovranià territorjali tiegħu – xi haġa li konna ħsiebna li fi żmienna hija superata. Dan l-attakk fixel id-dinja kollha għax, b’xi mod, id-dinja kollha qed tħoss l-effetti tal-gwerra fuq livell materjali u Prattiku. Iżda hemm fixla oħra, iktar profonda, li l-gwerra ġabet fid-dinja; fi kliem il-Papa Franġisku fil-messaġġ tiegħu għall-jum dinji tal-paċi – “din il-gwerra, flimkien mal-kunflitti l-oħra kollha li hawn fid-dinja, tirrappreżenta pass lura għall-umanità kollha. Filwaqt li għall-Covid 19 instab il-vaċċin, għall-gwerra għadhom ma nstabux rimedji xierqa”. Ċertament il-virus tal-gwerra huwa ħafna iktar diffiċli biex jingħeleb għax jiġi mhux minn xi haġa l-barra minna, imma jiġi mill-qalb tal-bniedem imħassra bid-dnub.

Fuq livell nazzjonali, go Malta Kattolika u estremament reliġjuża, ġol-bejta tal-festi l-kbar ad unur tal-Qaddisin ta’ kull xorta, qed niddiskutu jekk inbexxqux tieqa fuq l-abort jew le. F’kuntest fejn il-ħajja tal-mara dejjem giet imħarsa u qatt ma giet issagrifikata għall-ħajja tat-tarbija, qed niddiskutu jekk hemmx bżonn ta’ emenda li permezz tagħha jekk is-saħħa, anke mentali, tal-mara tkun fil-periklu din tista’ tiddeċiedi li tneħħi t-tarbija. Skont Yves Muscat Baron, kap tad-dipartiment tal-Ostetriċja u tal-Ġinekologija fl-Isptar Mater Dei, ikkwotat f’artiklu li deher fit-*Times of Malta* tas-6 ta’ Jannar 2023, madwar 20% tan-nisa tqal ikollhom problemi ta’ saħħa mentali minħabba t-tqala. Allura ser naslu fi stat li tarbija minn kull ħamsa tkun fil-periklu li tiġi mneħħija? Ser naslu fi stat fejn flok infejqu l-vera problema nispiċċaw inneħħu min-nofs dak li go moħħna nkunu ddikjarajna b’mod falz bħala theddida? Jistax ikun ukoll li din l-emenda ser tbexxaq il-bieb biex, bl-iskuża ta’ saħħa mentali, nibdew nabortixxu t-trabi għal kull haġa ta’ xejn, kif wara kollox diġà qed jiġri l-Ingilterra li għandhom liġi eżatt bħal din l-emenda li qed tiġi proposta f’pajjiżna?

Dan huwa t-taqlib li qed jimmarka l-bidu tas-sena l-ġdida. Fl-istess messaġġ li semmejt qabel, il-Papa jistedinna biex il-kriżijiet naffaċċjawhom b’responsabilità u b’kompassjoni. Huwa ferm faċli li nikkritikaw u niddiskutu mingħajr ma naraw x’nistgħu nagħmlu aħna u mingħajr ma nħossu l-polz ta’ min ikun qed ibati fis-sitwazzjoni. Hu għalhekk fundamentali li aħna bħala nsara mhux biss nargumentaw u forsi wkoll nitlewmu bejnienna imma wkoll nagħmlu ġesti konkreti li jibdeu fil-ħajja privata tagħna u jidhru fl-aġir tagħna fis-soċjetà li fiha ngħixu.

Jalla din is-sena li qed nibdew bit-taqlib nispiċċawha xi ftit aħjar. F’dan is-sens jalla jkollna sena tajba mimlija risq u hena u barka fil-Mulej!

Messagġi mill-Għaqdiet tal-lokalita'

Il-Kunsill ta' kull sena jistieden lill-Għaqdiet Lokali sabiex permess ta' 'Lehen il-Punent' jibgħatu l-messagġ tagħhom lir-residenti tal-lokalita'. Hawn taħt qed jiġu ppublikati l-messagġi li l-Kunsill irċieva mingħand l-għaqdiet.

Azzjoni Kattolika

Bernardette Vella

Bħal dan iż-żmien tas-sena dejjem tasal l-istedina biex f'isem l-Azzjoni Kattolika nwassal l-messagġ tiegħi. Fl-aħħar xahar u bidu ta' sena ġdida wiehed jitfa' ħarstu waħda lura u oħra l-quddiem. Ħafna drabi nsibu li nkunu bqajna l-istess nirrepetu l-istess żbalji, li kellna nagħmlu ma għamilniex. Tibda l-kantalena u kliemna dejjem jirrepeti l-istess diska.

*Illum għandna djar ikbar, iżda familji iżgħar * Għandna iktar kumditajiet, iżda inqas ħin. * Għandna iktar degrees, iżda inqas sens komun. * Għandna iktar esperti, iżda l-problemi żdiedu. * Għandna iżjed medicina, iżda inqas saħħa. * Għandna bini għoli, iżda paċenzja iqsar u l-kantalena tkompli u ma tispicċa qatt. Din is-sena wasslet fit-tmiejn tagħha nħarsu 'l quddiem mela u ma nħallu xejn għall-okkażjonijiet speċjali għax kull ġurnata hi jum speċjali.

Diġa bdejna narmaw għall-Milied u nlestu l-maxtura tal-Bambin. Ġesu' jhallina nqegħduh fejn irridu aħna, nilgħabu bih, ma jgħid xejn. Kemm huma dawk fostna li jħarsu lejn Kristu bħala xi ħadd li nedhew bih, insawruh, naħkmuh u ninqadew bih skont il-ħtiġijiet u l-gosti tagħna.

Ejjew nieħdu dan iż-żmien tal-Avvent bis-serjeta billi inħallu lil Ġesu' jkun il-mexxej tagħna li jmexxina u jiggwidana hu. Meta aħna naqbd u triq oħra u ma nibqgħux mexjin wara Ġesu' allura jibda l-inkwiet u taħwid. F'isem l-Azzjoni Kattolika nawgura l-Milied u s-sena t-tajba lil kulħadd.

Legġun ta' Marija

Għal darba oħra l-Legġun ta' Marija fl-Għarb qed jilqa' bil-qalb l-istedina biex iwassal il-messagġ tiegħu lill-qarrejja ta' 'Lehen il-Punent' f'dawn il-jiem sbieħ tal-Milied.

Hija drawwa li kellha l-bidu tagħha minn dak li kien għamel San Frangisk, li fid-djar, knejjes, skejjel, sptarijiet u postijiet oħra pujbbliċi, anke fil-beraħ, jintrama' il-presepju.

Illum se naqsam magħkom xi ħsibijiet tal-Papa dwar il-presepju.

Il-Papa Frangisku, b'dak il-mod tiegħu li jifhmu kulħadd, iġhidilna li "Il-presepju huwa bħal Vangelu ħaj, ħiereg mill-paġni tal-Iskrittura Mqaddsa.... drawwa ferrieħa, li tiġbor fiha spiritwalità popolari mill-aktar għanja.

l-għeruq tal-presepju nsibuhom qabel xejn f'xi dettalji tal-Vangelu tat-twelid ta' Ġesu' f'Betlehem. L-evangelista Luqa sempliċiment jgħid li Marija "wildet l-ewwel iben tagħha, fisqietu u medditu f'maxtura, għax ma kienx hemm post għalihom fil-lukanda". Ġesu' jitqiegħed f'maxtura, li bil-Latin hi *præsepium*, li minnha ġejja l-kelma *presepju*....

Meta daħal f'din id-dinja, il-post li sab l-Iben ta' Alla kien fejn il-bhejjem imorru jieklu. It-tiben isir l-ewwel sodda għal Dak li kellu jurina li hu 'l-ħobz li niżel mis-sema'"

Imbagħad il-Papa jkompli, “Spiss it-tfal – imma anki l-kbar – iħobbu jżidu fil-presepju pasturi oħra li donnhom m’għandhom l-ebda rabta mar-rakkonti tal-Vanġelu. Imma din l-immaginazzjoni trid turina li f’din id-dinja ġdida mnedija minn Ġesù hemm wiswa’ għal dak kollu li hu għandu x’jaqsam mal-bnedmin u ma’ kull ħlejqa. Mir-ragħaj għall-ħaddied, mill-furnar għad-daqqaqa, min-nisa qed iġorru l-bomblu tal-ilma għat-tfal jilagħbu...: dan kollu jirrapprezenta l-qdusija tal-ħajja ta’ kuljum, il-ferħ li nagħmlu b’mod straordinarju l-affarijiet ta’ kuljum, meta Ġesù jaqsam magħna l-ħajja divina tiegħu.”

Il-Papa għandu wkoll twissija għalina, “Iva, il-Milied hu festa, imma fina dejjem tibqa’ dik it-tentazzjoni li l-Milied nagħmluh festa ‘il bogħod ħafna mit-tifsira ġenwina tiegħu. Meta l-Milied ma jibqax festa sabiħa tal-familja li f’nofsha hemm Ġesù – issir festa fejn inkunu moħħna biss fix-xiri, fir-rigali, u ħwejjeg bħal dawn, filwaqt li l-Mulej jibqa’ fil-ġenb, minsi.”

Nittama li dawn il-ħsibijiet ikunu f’moħħna, speċjalment f’dawn il-ġranet tal-Milied.

Il-Leġjun ta’ Marija jixtieq Milied Ħieni u s-Sena t-Tajba lin-nies kollha tal-Għarb u lil dawk kollha li, min għal ftit jiem u min għal żmien itwal, jogħogħobhom jiġu joqgħodu f’dan ir-raħal zġħir tagħna.

Għaqda tan-nar 31 ta’ Mejju AD2013

Kif ktibna meta għamilna l-messaġġ tagħna sew fuq ir-rivista il-miżjura u anke f’Tal-Virtut, il-ħajja ġiet lura għan-normalita’ fejn tidhol ir-relazzjoni tagħna ma’ xulxin ċioe li ningabru bħala massa f’attivitajiet varji. Dan anke jawgura li fil-festa tagħna jerga jigi fis-seħħ dak li kien isir qabel il-pandemija. L-unika bidla li rajna u għadna rridu naraw aktar, huma l-prezzijiet li mhux xogħlna nidhlu fiha kif għolew u min jista’ qed japprofitta ruħu mis-sitwazzjoni.

Aħna nistgħu nitkellmu fuq in-nar li jinħaraq fil-festa. Aħna bħala għaqda tan-nar li dejjem ħdimna n-nar għall-festa tagħna b’mod volontarju, din is-sena jidher li aktarx ser tkun l-ewwel sena li nar għall-festa mhu se naħdmu xejn u dan minħabba li post fejn jinħadem in-nar f’post legali m’għandniex. M’ahniex ser immorru nistaħbew x’imkien, naħdmu illegalment u noħorġu bin-nar fil-ġimgħa tal-festa, le. Dawk l-affarijiet ma nagħmluhomx aħna. Din is-sena in-nar tal-festa jkollu jinxtara u għal dan il-għan l-Arċipriet flimkien mal-Għaqda tan-Nar 31 ta’ Mejju ser jniedu skema kif tistgħu tikkontribwixxu biex fil-festa jkollna n-nar. Naturalment, tibqa l-problema mnejn ser jinxtara. Għawdex ġie diżabbli fejn tidhol il-pireteknika, problema li donnu mhu jagħti kasha ħadd għax kif ktibna fil-miżjura u tal-Virtut, kulħadd qed imur iġib in-nar minn Malta. Sakemm postijiet tan-nar ma jsirux f’Għawdex, il-problemi jikbru jistgħu. Ma rridu lil ħadd jgħid “ara dawn dejjem jokorbu,” din hi l-verita.

Filwaqt li nringrazzjaw lil kull min jagħtina s-sapport tiegħu fosthom l-Arċipriet, l-Parroċċa, s-Sindku u l-Kunsill Lokali, nawguraw is-sena l-ġdida mimlija risq u saħħa.

Għarb Rangers F.C.

Joe F Cauchi - President

Għezież residenti ta l-Għarb,

Għaddiet sena oħra, Milied ieħor u sena ġdida fejn il-ħidma ta’ l-għaqdiet volontarjij ma taqta qatt u xejn inqas fil-club tal- Għarb Rangers. Tajjeb li wieħed jifhem u japprezza ix-xogħol fl-għaqdiet volontarjij varji meta ħafna mit-tradizzjonijiet, avvenimenti kulturali ,sport u l-mod ta kif ngħixu bħala pajjiż li jagħmilna uniċi jiddependi propju fuq ħafna xogħol volontarju. Fir-raħal tagħna għandna x-xorti li l Kunsill Lokali ta’ l -Għarb propju jagħraf dan u jagħti l-importanza lil l-għaqdiet volontarjij tar-raħal u għalhekk aħna bħala Għarb Rangers FC nuru apprezzament enormi għal dan, fejn l-għajjnuna li jagħti l-Kunsill Lokali ta’ l-Għarb lil l-għaqdiet volontarjij kollha hija mprezzabli.

Bħala club tal-futbol l-operat ta’ kuljum biex inżommu it-timijiet tal-kbar u nursery,faċilitajiet u affarijiet oħra jnvolvi ħafna xogħol u spejjez u għalhekk minn hawn nappella biex kull min jista jgħati daqqa t’id bi kwalinkwa mod fil-club ikun ħafna apprezzat. Naturalment ħafna jiffukaw fuq it-tim tal- kbar u l’andament tar-riżultati tiegħu fejn aħna nagħmlu dak kollu possibli biex dejjem ikollna tim kompetittiv dejjem fl-ambitu tar -riżorsi umani u finanzjarjij li jkollna . Pero barra dan il-club ukoll għandu l -obligu li jippromwovi l-isport f’ kull eta speċjalment fit-tfal u z-żagħżagħ u hawnhekk ukoll hemm bżonn ta’ iżjed għajjnuna volontarja u impenn minn kullħadd.

Fil- waqt li nringrazzja mill-qalb lill kull min b’ xi mod jaħdem u jgħin fil-club tagħna fil-present u anke dawk fil-passat nixtieq nawgura is-sena it-tajba lill kullħadd mimlija saħħa,hena u gid.

Għaqda Mużikali Viżitazzjoni

Adrian Formosa – Segretarju

Għeżież qarreja tal-fuljett Lehen il-Punent,

Għaddew Għoxrin sena min meta is-Sindku David Apap Agius flimkien ma erbatax il-persuna oħra min raħalna waqqfu il-banda tagħna. Ħafna ma bassrux li nibdew din l-għoxrin sena imma hawn qedin, naħdmu bla għeda għal raħalna. L-Għaqda Mużikali għaddiet min ħafna tlajja u inżull għax il bidu kollu iebes. Imma li tkompli għaddej mhix xi ħaga faċli xejn. Trid tkun dejjem innovattiv u frisk.

Bħalissa qedin f'fazi intressanti ħafna. Fil-waqt li ħerġin min żmien fejn konna banda ġdida bla esperjenza, irridu naraw kif ha nerġġhu ninvwintaw lilna infusna biex niġgeddu u nattiraw talent ġdid. Dan il-talent ġdid irridu inzewquh ma dak li diġa għandna u b'hekk noħorgu min dik il-ftit tal-apatija li xi wħud minna daħlu fiha waqt żmien il-Covid.

Issa li il-proġett tal-każin hu avvanzat ħafna (għalkemm dejjem hemm x'tgħamel), il-viżjoni tagħna ser terġa iddur lejn il-banda. Fl-imkien mas-surmast u l-assistent tiegħu bdejn nitkelmu kif nistgħu noħolqu tagħlim iktar strutturat. Li noħolqu iktar attivita' mil-bandisti u l-aljivi fil-kazin. Kif nistgħu noħolqu każin li ikun dar li tattira iktar nies lejha. Dwar dan ser inkunu qedgħin naħdmu din il-sena.

Dan għandu ikun il-legat tal-Għoxrin sena anniversarju. Xi ħaga li tibqa u tħalli il-frott.

Jekk il-bambin irid, daqt ser jerġa jiftaħ il-botteġin tal-każin. Dan għandu jerġa jagħti il-ħajja lil każin tagħna.

Bħala banda din is-sena kellna diversi impenjij. Il-qofol bħal kull sena kien il-festa. Is-sena għal l-ewwel darba daqqejna fil-marċ tal-gimġha flimkien mas-servizzi l-oħra li is-soltu nagħmlu. Ixnexxielna ukoll nerġu nagħmlu il-programm ta' l-aħħar tas-sena bl-isem Dreams of Vienna li minħabba il-pandemija kien sar online u bla udjenza sentejn ilu u tħassar is-sena l-oħra. Daqqejna ukoll f'diversi servizzi min barra ir-raħal. Għal din is-sena qedin naħdmu ukoll biex inkomplu norganizzaw iktar mużika u kultura.

Nagħlaq billi niringrazzja lil bandisti u l-kumitat, surmast u assistent u lil dawk kolla li jagħtu sehemhom flimkien mal-benefatturi. Is-sena it-tajba.

Assoċjazzjoni Maltija Espressjoni Arti - Għarb

Marica Farrugia – Segretarja

Diċembru reġa' magħna u miegħu tasal il-Festa sabiħa tal-Milied. Diċembru huwa ukoll it-tmiem ta' sena li matulha kull wieħed u waħda minnha jesperjenza mumententi differenti. Aħna bħala Assoċjazzjoni ukoll irnexxielna nieħdu sehem fi proġetti diversi. Jien personalment kelli l-opportunita' li f'Awwissu li għadda nirrapreżenta lil raħalna u lil Malta ġol-Belġju fejn ma' grupp kbir ta' aktar min 100 persuna minn madwar id-dinja lestejna Infjorata ta' 70m x 24m ġol-qalba ta' Brussel.

F'Settembru, grupp ieħor telgħu Salou fi Spanja fejn hemm hekk attendew għal simpożju Internazzjonali, kif ukoll ħolqu tapit b'melħ ikkulurit, wieħed minn ħafna oħrajn li kienu esebiti mal-kosta ta' Salou. Dawn huma esperjenzi li jagħlmuna ħafna kemm bħala membri ta' Assoċjazzjoni kif ukoll personali.

Fuq skala lokali din is-sena reġġha kellna l-grazzja li nagħmlu l-Infjorata tal-Festa. Kien ta' pjaċir kbir li wara nuqqas ta' dawn l-aħħar snin nerġġu naraw lil għeżież patruni tagħna jgħaddu minn fuq it-tapit ta' petali tal-ward. Kienet sfida kbira minħabba r-riħ pero finalment id-disinn mhejji minn Michael Bajada tlesta fil-ħin mixtieq. Ftit qabel il-festa, b'kollaborazzjoni mal-Ministeru għal Għawdex, Kunsill tal-Għarb u Santwarju ta' Pinu lestejna b'melħ ikkulurit disinn li jfakkar il-100 sena mill-mewt ta' Karmni Grima. Disinn seta' jitgawda mill-pubbliku li żar is-santwarju fil-Festa tal-Madonna ta' Pinu u fil-gimġhat ta' wara.

Daħal fil-kalendarju tagħna ukoll it-tapit li jsir għaż-żmien tal-gimġha mqaddsa. Disinn sabiħ mhejji minn Michael Bajada u gie magħmul minn melħ ikkulurit. Gie ippreparat taħt tinda tal-plastik trasparenti biex b'hekk kien protett mill-maltemp u tgawda għal iktar żmien.

Pjanijiet għas-sena l-ġdida hemm diversi, kollha għadhom iridu jiġu ppreparati b'ħafna ħin u dedikazzjoni mill-membri tagħna. Kull proġett ikun fih ħafna impenn imma l-għajjnuna tal-membri ma tonqos qatt.

Nagħlaq billi f'ismi, f'isem il-kumitat u l-membri kollha nawguraw Milied hieni u sena ġdida mimlija saħħa u paċi lir-residenti tal-Għarb u lil qarreja kollha ta' din ir-rivista.

Fr Samuel Grech

Għaddiet sena oħra ta' ħidma għall-adolexxenti u ż-żgħażaġh tagħna fi ħdan iċ-Ċentru Parrokkjali. Għall-grazzja t'Alla erġajna komplejna bl-attivitajiet tas-soltu wara li kellna nnaqqsu r-ritmu minħabba l-pandemija.

Il-laqgħat għall-adolexxenti komplew isiru kull nhar ta' Tlieta fis-7pm, waqt li dawk taż-żgħażaġh nhar ta' Ġimgħa fit-8pm. Fost l-attivitajiet li kellna matul din is-sena nsemmu:

- Laqgħa għall-adolexxenti ma membri tal-Jesuit Refugee Service li matulha immigrant mill-Iran irrakkonta l-esperjenza tiegħu;
- Żjara mill-adolexxenti lir-residenti ġewwa Villa San Lawrenz;
- Live-in f'Malta għall-adolexxenti;
- Hargħa Malta għaž-żgħażaġh;
- Attivitajiet matul is-Sajf li kienu jinkludu *Welcome activity* lill-adolexxenti l-ġodda, hargħa bid-dgħajsa għal Kemmuna u madwar Għawdex, *nighthike* u partita football. Insemmu wkoll li bi sħab mal-Kunsill Lokali organizzajna *Clean-up activity* għall-adolexxenti li ntemmet b'BBQ quddiem il-kappella ta' San Dimitri. Lejn l-aħħar tas-Sajf il-grupp taż-żgħażaġh kellhom esperjenza ta' safar ġewwa Ruma u Firenze fl-Italja fejn fost l-oħrajn żorna postijiet importanti fl-istorja tal-Kristjaneżmu;
- *Bake Sale* b'risq iċ-Ċentru li minnu ġbarna s-somma ta' € 778;
- Tqassim tal-punsjetti lill-morda u l-anzjani fi djarhom u fil-homes.
- Quddiesa f'għar naturali fix-Xagħra li daħħlitna fl-ispiritu tal-Milied. Wara morna nieklu flimkien.

J'Alla matul is-sena l-ġdida jkollna aktar esperjenzi flimkien li jkomplu jgħaqqduna bħala gruppi. Inhegġeġ lill-ġenituri sabiex ikomplu jibgħatu lill-uliedhom għal-laqgħat ta' formazzjoni li jkollna kif ukoll għall-attivitajiet. Dan jgħin biex uliedna jkunu magħqudin flimkien u fl-istess ħin iżommu kuntatt mal-parroċċa. Nagħlaq billi nirringrazzja lill-Kunsill Lokali tal-għajjnuna tiegħu fejn kien hemm bżonn. Minn qalbi nawgura lil kulhadd kull barka għas-sena l-ġdida.

Mill-Iskola Primarja Karmni Grima tal-Għarb fi ħdan il-Kulleġġ t'Għawdex

Ninsabu f'sena skolastika oħra 2022/2023 u kif stajtu tinnotaw sar tibdil fl-isem tal-iskola - **Skola Primarja Karmni Grima tal-Għarb fi ħdan il-Kulleġġ t'Għawdex**. Fuq ix-xewqa tal-prinċipal tal-kulleġġ t'Għawdex, Dr Sean Zammit, kull skola f'Għawdex reggħet inġhatat l-isem li kellha. Fil-każ tal-iskola tagħna kien Karmni Grima. Karmni Grima hija personaggj important ħafna għar-raġal tagħna b'rabta speċjali mal-Bażilika Nazzjonali ta' Pinu. L-identita' ta' kull skola hija ferm important fil-kulleġġ t'Għawdex u tagħti dak l-*ethos* li jagħmel skola differenti minn oħra. Minħabba dan il-għan l-istudenti għamlu ricerka fuq Karmni Grima u saru xi proġetti varji. Bħala skola żorna l-Knisja ta' Pinu fejn l-arċipriet Fr Trevor Sultana kkonċebra quddiesa u kif ukoll tana tagħrif dwar ħajjet Karmni.

Din is-sena kollox reġa' lura bħalma kien qabel il-pandemija. Kellna ż-żjara fostna ta' mart il-President tar-Repubblika s-Sinjura Miriam Vella. Dakinhar l-istudenti tagħna kantaw u żifnu mal-kantanta Mikela. L-istudenti ħadu tant pjaċir li mlew b'ferħ lil kull minn kien prezenti. Bħala skola, għandna ferm għal qalbna t-tfal li jinsabu fl-artijiet tal-missjoni. F'Novembru kellna fostna lil Peter Paul Galea tal- grupp popolari *Tribali* fejn iċċelebrajna *Jum Dinji tat-Tfal*. Fl-iskola tagħna huwa għamel *drum workshop* mat-tfal kollha. Peter Paul, jgħin lit-tfal tal-missjoni fl-Uganda, fil-Kenya u fil-Filippini. Il-flus miġbura, €770 marru kollha biex jgħinu lil tfal inqas ixurtjati minna. Fil-fatt din l-attivitá' inġhatat l-isem; CHILDREN HELPING CHILDREN. Ma' dan nixtieq inżid li grazzi għall-Kunsill Lokali tal-Għarb din is-somma telgħet għal €1000 minħabba li l-bqija tal-flus inġhataw donazzjoni mill-istess kunsill. Ġest sabiħ u nobbli mill-kommunita' kollha tal-Għarb.

Għaddejnin bħalissa tnejniet għall-kunċert tal-Milied li ser isir fis-sala tal-iskola. Il-ġenituri ser ikunu fostna biex jaraw dan il-kunċert sabiħ imħejji b'tant sagrificcju mill-għalliema tal-iskola flimkien mal-istudenti kollha. Ninsabu tant ħerqana li ser jerga' jsir

u ferħanin li ser niċċelebraw dawn il-festi tal-Milied flimkien. Dawn huma ftit mill-affarijiet li jsiru matul il-ġranet tal-iskola, bħal kull sena komplejna ninvestu f'riżorsi u kotba li jgħinu fit-tagħlim. Ħa nkomplu nieħdu sehem f'diversi kompetizzjonijiet sew lokali kif ukoll internazzjonali bħal *Mental Math International Championship (SuperT)* fejn dejjem ksibna riżultati tajbin ferm. Ser inkomplu naħdmu biex **l-investment ta'**

€3 miljun ta' tisbieħ estensiv tal-iskola isir. Proġett ta' infrastruttura edukattiva, li permezz tiegħu se jgawdu l-istudenti u l-edukaturi fl-iskola tagħna. Il-proġett se jara li l-istudenti u l-edukaturi fl-iskola jkollhom ukoll ambjent adegwat biex jieħdu u jagħtu t-tagħlim tagħhom.

Il-ħajja fl-iskola timxi b'mod tajjeb **GRAZZI** lill-għalliema, l-istaff kollu u dawk kollha nvoluti li jaħdmu mill-qalb u bla waqfien fl-interess tal-istudenti tal-iskola tagħna.

Nixtieq inwassal l-awguri tiegħi, ta' Ms Marion, tal-istaff u l-istudenti tal-iskola, għall- Milied Hieni u Qaddis u Sena Ġdida mimlija saħħa, mħabba u hena. Nieħu l-okkażjoni biex inhegġikom issegwu l-pagna ta' *facebook* tal-iskola **Għarb Primary School** biex tkunu aktar infurmati b'dak li jkun qed isir fl-iskola. Niringrazzjaw bil-quddiem li kull min jixtieq joffri xi għajnuna lill-iskola.

Marthese Attard - Kap tal-Iskola

PROĠETTI U INIZJATTIVI - 2022

AED's

Il-Kunsill Lokali tal-Għarb ħa l-inizjattiva u waħħal AEDs madwar il-lokalita tal-Għarb sabiex titjeb l-ewwel għajnuna medika fil-Lokalita' tagħna. Dawn il-postijiet huma Pjazza Żjara tal-Madonna, Pjazza Santu Pietru, Birbuba (ħdejn il-playing field), il-Hall tal-Kunsill u Ta' Dbiegi Crafts Village. Ma' dawn il-postijiet ser ikun hemm ukoll postijiet oħra li ser ikollom dan is-servizz. Il-Kunsill qassam flyer lir-residenti kif wieħed għandu juża l-AED f'każ ta' emerġenza.

AED's

L-Għarb Local Council installed AEDs around Għarb locality to improve first aid in our locality. These places are Pjazza Żjara tal-Madonna, Pjazza Santu Pietru, Birbuba Street (near the playing field), The Council Hall and Ta' Dbiegi Crafts Village. Apart from these places, the Council will be installing AED's in other areas around the locality so that this service will be extended to more areas. A flyer with how to use the AED in an emergency was distributed to residents.

Tisbieh Triq San Dimitri

Il-Kunsill Lokali, bħala parti mill-proġett ta' tisbieh fil-kampanja għamel xogħoljiet ta' rinovazzjoni fi Triq San Dimitri. Dawn il-postijiet qegħdin jiġu rinovati jew mibdula sabiex inħeġġu aktar nies igawdu dawn il-postijiet qalb in-natura.

Renovations San Dimitri

The Local Council as part of the renovation project in the countryside carried renovations works in San Dimtri Street. These places are being renovated or changed to encourage more people to enjoy these places amongst the nature.

Tqassim ta' muturi liż-żgħażaġh tal-lokalita'

Il-Kunsill ikompli jinvesti u jintroduċi aktar vetturi elettrici. Nhar l-Erbgħa 6 ta' April, il-Kunsill Lokali qassam muturi elettrici liż-żgħażaġh tal-lokalita' għat-tielet darba. Iż-żgħażaġh li rregistraw kienu mistiedna ġewwa l-Kunsill lokali biex jingħataw il-muturi elettrici.

Distribution of eco bikes for the locality youths

L-Għarb Local Council continues with his investment to introduce more eco-bikes. On Wednesday 6th April, the Local Council distributed eco bikes to the locality youths for the third time. The youths who registered were invited at the Local Council to collect their eco bike.

Via Crucis għal waqt il-Ġimgħa mqaddsa

Bħala preparazzjoni għall-Ġimgħa Mqaddsa l-Kunsill Lokali l-Għarb installa l-14 -il stazzjoni tal-Via Sagra fuq iz-zuntier tal-knisja. Din l-attività saret bl-għajnuna finanzjarja mill-Ministeru għal Għawdex u d-Direttorat tal-Wirt Kulturali. L-istampi kienu impittra mill-abbatini tal-lokalita' li saru taħt id-direzzjoni tas-Sur Michael Bajada. Grazzi lill-Arċipriet, l-abbatini u lis-Sur Michael Bajada tal-koperazzjoni biex setgħet issir din l-inizjattiva. B'adizzjoni ma' din l-inizjattiva, l-Kunsill stampa ktejjeb tal-via sagra bl-istampi li pittru l-abbatini stess u ngħataw diversi kopji lill-parroċċa bla ħlas.

Via Crucis for the Holy Week

As part of the preparations for the holy week, l-Għarb Local Council installed 14 paintings representing the way to the cross on the church parvis. This initiative was funded by the Ministry for Gozo and the Cultural Heritage Directorate. The pictures were painted by the Għarb Parish altar boys under the direction of Mr. Michael Bajada. Thanks to Archpriest, altar boys and Mr. Michael Bajada for their cooperation so this initiative could be held. In addition to this initiative the Council published a booklet with the via Crucis that included the pictures the altar boys painted and copies were given to the parish for free.

Investment fil-qasam tal-isports

Il-Kunsill ħa l-inizjattiva biex jiġu sostitwiti d-dwal tal-ground fi Triq Tumas Cassar għall-floodlights LED sabiex jitnaqqas it-tniġġis u l-konsum. Aktar investment biex niproteġu l-ambjent tagħna, għalhekk aktar modernizzar tal-faċilitajiet sportivi u aktar titjeb għall-ħajja aħjar għalina lkoll.

Investment in the sports section

The Council took the initiative to invest more in

the sports section. The football ground lights were replaced by LED floodlights in order to reduce pollution and consumption. This investment will protect our environment which means modernizing sports facilities and further improving the lives of all of us.

Konferenza Internazzjonali

Bejn l-14 u is-17 ta Lujlu, l-Kunsill lokali tal-Għarb b'kollaborazzjoni mall-fondazzjoni tar-riċerka Genista organizza konferenza internazzjonali fil-lukanda Kempinski dwar it-tema tal-partecipazzjoni lokali taċ-ċittadini fid-demokrazija. Matul il-konferenza li għalija attendew is-Sindki, il-gvernaturi, u r-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili minn tmien pajjiżi differenti indirizzaw kwistjonijiet ta' kif jinstigaw ċittadinanza aktar attiva u partecipazzjoni ċivika fit-tmexxija tal-municipalitajiet lokali.

International Conference

Between the 14th and 17th July, the Għarb Local Council in collaboration with Genista research foundation has organised an international conference at the Kempinski hotel on the theme of local democracy-citizen participation. During the conference, attended by Mayors, governors and representatives of civil society from eight different countries they tackled issues of how to instigate more active citizenship and civic participation in the running of local municipalities.

Inawgurazzjoni ta' Van u mutur ta' l-elettriku

L-Onorevoli Segretarju Parlamentari Alison Zerafa Civelli flimkien mall-Kunsill Lokali tal-Għarb inawguraw van u mutur li huma 100% jithaddmu bl-elettriku, pass ieħor fid-direzzjoni t-tajba biex tkompli tiġi indirizzata l-problema tal-aċċessibilità. Fil-jiem li ġejjin se nkomplu ninvestu f'aċċessibilità akbar. Inkomplu noħolmu nkomplu nnettqu u ntejbju l-ħajja tar-residenti.

Inauguration of a van and electric motorbike

The Honourable Parliamentary Secretary Alison Zerafa Civelli together with the Local Council of L-Għarb inaugurated a van and motorcycle which are 100% electric, another step in the right direction to further address the problem of accessibility. In the coming days we will continue to invest in greater accessibility. We continue to dream of continuing to perform and improve the lives of residents.

Primary Health Care Clinic

Jirritorna s-servizz tas-saħħa tal-komunità fl-Għarb biex isservi wkoll l-inħawi tal-punent ta' Għawdex. Wara li s-servizz twaqqaf minħabba l-pandemija issa s-servizz qed jirritorna aktar komplut u b'ħinijiet itwal u servizzi ġodda.

Primary Health Care Clinic

The health service returns in the community of Għarb to cater the western area of Gozo. After the service was terminated due to the pandemic, the service is now returning with more services and with longer opening hours.

Tqassim ta' stationery

B'ħal kull sena l-Kunsill Lokali ta' l-Għarb qassam stationery għat-tfal ta' l-Iskola Primarja ta' l-Għarb. Inkomplu nappoġġjaw l-edukazzjoni ta' wliedna.

Distribution of Stationery

Like every year the Għarb Local Council distributed a stationery pack for children at Għarb Primary School. We continue to support our children's education.

Kite and Wind Festival 2022

Bejn il-15 u s-16 ta' Ottubru sar il-ħames edizzjoni tal-Kite and Wind Festival fiż-żona ta' San Dimitri, l-Għarb. Il-festival sar b'kollaborazzjoni sħiħa bejn il-Kunsill Lokali tal-Għarb u l-Ministeru għal Għawdex. Is-sema blu fuq iż-żona trasforma f'wieħed mimli tajr ikkuluriti, b'forom u daqsijiet varji. Eluf ta' nies inkluż familji bit-tfal, residenti,

Maltin u turisti nġhaqdu bi nġarhom fl-Għarb Għawdex ma' numru kbir ta' fanatiċi u dilettanti tat-titjir tat-tajra fiż-żona ta' San Dimitri għal dan il-festival. Kienu bosta li waqfu jtajru t-tajra u bosta minnhom waqfu wkoll għall-ikel f'nofs il-kampanja f'ambjent miftuħ f'dan iż-żmien tal-ħarifa. F'dan il-ħames edizzjoni tal-festival tat-tajr u r-riħ kompli jikber fil-popolarità u jattira aktar pajjiżi biex jieħdu sehem. Bħal kull sena kellna parteċipanti minn madwar d-dinja kollha. Wara sentejn ta' waqfa reġġu rritornaw il-workshops tat-tajr bla ħlas fejn it-tfal setgħu jesperjenzaw kif tinbena tajra mill-ġdid. Il-Festival reġa' kien ta' suċċess kbir u kien ta' attrazzjoni unika f'Għawdex u Malta.

Kite and Wind Festival 2022

The 5th edition of the International Kite and Wind Festival was held at San Dimitri, l-Għarb between 15th and 16th October, 2022. This festival was organised by l-Għarb Local Council with the full collaboration of the Ministry for Gozo. The blue sky was transformed in a colourful one full of kites of all types and sizes. Thousands of visitors including families with children, residents and tourists willingly joined the foreign kite flyers. Most of the visitors also participated by flying their own kite while admiring the autumn atmosphere's countryside and fresh air. This festival's 5th edition continued to expand in its' population and attracted new countries to participate. Like every year we had participants from all over the world that took part in this festival. After a two-year of absences, the kite workshops returned where the children could experience how to build a kite free of charge. This festival was another huge success and was a unique attraction in Gozo and Malta.

Attività tal-Qaddisin Kollha

Il-Kunsill bil-kollaborazzjoni tal-Parroċċa tal-Għarb organizza attività' tal-Qaddisin Kollha lit-tfal tal-parroċċa fejn kienu imħegġa jilbsu ta' qaddisin. Il-Kunsill qassam ktieb tat-tpingija u muffin lit-tfal kollha preżenti.

All Saints Activity

The Local Council with the collaboration of Għarb Parish organised All Saints activity where a mass was celebrated and children were encouraged to wear as a saint. L-Għarb Local Council distributed a colouring book and a muffin for all the children present. Waqt l-Attività tal-Qaddisin kollha l-Kunsill qassam xi ħelu lit-tfal. Din saret attività fejn it-tfal ikunu jistennewha minn sena għal oħra sabiex jilbsu ta' xi qaddis filwaqt li jaqsmu il-ħelu flimkien.

Opera Dawl Gdid

Il-Kunsill Lokali l-Għarb bl-għajnuna finanzjarja tad-Dipartiment tal-Gvern Lokali organizza Opera "Dawl Ġdid", Opera msejsa fuq il-leġġenda tal-Virtu ġewwa l-Knisja Bażilika u kolleġjata tal-Għarb. Kitba ta' Sebastian Saliba u John Saliba u muzika ta' Mro Ray Sciberras.

Opera Dawl Gdid

L-Għarb Local Council with the financial assistance of the Department of Local Government organised an opera "Dawl Ġdid", an opera based on the legend of Virtu written by Sebastian Saliba and John Saliba and music by Mro Ray Sciberras.

Christmas Village

Il-Pjazza prinċipali tal-Għarb giet transformata f'Suq tal-Milied b'attrazzjonijiet differenti. Wieħed seta' jgawdi minn atmosfera ta' ferħ u divertiment stagjonali. Kien hemm numru tajjeb ta' kmajjar b'ħafna tipi differenti ta' ikel u xorb, kraft, café ħelu tradizzjonali. L-attrazzjoni speċjali kienet għal darb'oħra l-Ice Skating sintetika f'nofs il-pjazza li setgħu jgawdu dan il-mument eċitanti. Kien hemm attrazzjonijiet oħra fi għranet differenti li jinkludu Santa Klaws, Bouncing castle u xelta ta' krafts. Din kienet attività oħra ta' suċċess li gawdew minnha l-familji kollha f'dawn il-Festi Stagjonali.

Christmas Village

The main Square has been transformed into a Christmas Market with different attractions. One can enjoy an atmosphere of joy and seasonal entertainment. There were a good number of stalls with many different types of food and drinks, craft, traditional sweet café. The special attraction was once again the synthetic Ice Skating in the middle of the square where they could enjoy this exciting moment. There were other attractions in different days which include Santa Claus, Bouncing castle and a selection of crafts. This was another successful activity that the whole family enjoyed during these Seasonal Holidays.

L-Iskejjel fl-Għarb matul iż-Żmien

Joseph Galea

Il-popolazzjoni tal-Għarb kienet ta' 1126 fl-1766 u kibret għal 1611 fl-1801¹. Id-Dekan tal-Kollegġjata Dun Lawrenz Asciak (1731-1808) wara li kien wiehed mil-fundaturi tal-kollegġjata u l-ewwel arċipriet tagħha fis-26 t'Ottubru 1808 ħalla fondi biex titwaqqaf skola fir-raħal tal-Għarb. Ħalla '*15-il-skud għal surmast tal-iskola biex iġħallem il-grammatika lit-tfal u lin-nies tal-Għarb*'². Is-surmast ta' din l-iskola kien ikun xi qassis mil-istess raħal u fost dawn insibu lill-Kanonku Dun Ġuzepp Caruana (1809-1815), lil Dun Saver Galea (1816-1827), lil Dun Anġlu Manuelli (1827-1829) u lill-Kanonku Dun Mikiel Anġlu Mizzi (1829-1856).³ Dan it-tagħlim provdut mil-knisja baqa' sejjer sal-1859 meta fetħet l-ewwel skola tal-Gvern fl-Għarb li kienet it-tielet skola tal-gvern li nfetħet f'Għawdex u id-dsatax il-waħda f'Malta u Għawdex.⁴ L-iskola infetħet uffiċċjalment fil-11 t'April 1859. L-iskejjel tal-gvern bdew jinfetħu f'Malta u Għawdex wara r-rapport tal-Kummissjoni Rjali magħmula minn John Austin u Robert Cornewall Lewis li baġat il-Gvern Inġliż f'Malta fl-1836. Dan ir-rapport fost suġġerimenti oħra, heġġeg lill-Gvern Kolonjali f'Malta biex jagħti spinta lill-edukazzjoni billi jinfetħu skejjel fil-bliet u l-irhula Maltin u Għawdxin u jimpjegaw l-għalliema biex jgħallmu go fihom.⁵

L-iskola primarja tal-bniet u s-subien infetħet fid-dar numru 172 Triq il-Knisja, kienet tikkonsisti fi klassi waħda⁶ u kienet fornuta b'dak kollu li kienet teħtieġ⁷ (Figura 1). Id-Direttur tal-Edukazzjoni ta' dak iż-żmien, il-Kanonku Pawlu Pullicino żar l-iskola tal-Għarb fit-8 ta' Lulju 1859 meta s-surmast kien ċertu Farrugia u fil- 5 ta' Ġunju tas-sena ta' wara meta is-surmast kien Lwigi Borg⁷. Fl-1863, il-klassi nqassmet f'żewġ kategoriji, A u B wara suġġeriment ta' l-istess Pullicino⁶. Ma nstab xejn bil-miktub x'gara fl-iskola bejn l-1863 u l-1875. Fl-1875, l-arkivji tal-iskola juru li s-surmast kien Gaetano Montanaro li kien mibgħut hemmhekk fit-13 ta' Lulju tal-istess sena. Meta fit-nax t'Awwissu 1889 l-ispettur tal-iskejjel primarji Achille Ferris żar l-iskola, insista li tinfetaħ klassi filgħaxija (l-iskola ta' bil-lejl) biex l-adulti li fil-magħġoranza tagħhom kienu illetterati jitgħallmu jaqraw u jiktbu. Din il-klassi infetħet fis-6 ta' Marzu 1895 u mis-17 il-persuna li inkitbu, 12 biss kienu jattendu⁸. Is-surmastrijiet tal-iskola tal-bniet

fl-1898 u fl-1899 kienu Maria Diacono u Ġuzeppa Cefai rispettivament.

Fil-bidu tas-seklu għoxrin il-kwistjoni tal-lingwa tant kienet taħraq li fi żmien is-surmastrijiet Salvatore Caruana u P. Sammut il-ġenituri tat-tfal kienu mitluba jagħzlu x'lingwa bejn il-inġliż u t-taljan xtaqu li t-tfal tagħhom jitgħallmu u din l-għażla kellha ssir quddiem ix-xhieda⁹.

L-ispetturi sanitarji kienu jżuru l-iskola regolarment u fl-4 ta' Diċembru 1908, l-ispettur sab li l-ilma fil-bir tal-iskola kien ikkontaminat u għalhekk ordna li l-iskola tkun fornuta b'tankijiet bil-ilma frisk u nadif. Fit-3 ta' Diċembru 1915, l-ispettur sanitarju ssuġerixxa li l-pjan terran kien umdu wisq u għandu jiġi miksi bil-madam¹⁰.

Figura 2 turi ritratt tat-tfal subien u l-għalliema tagħhom li kienu jattendu l-iskola fl-1915. Wara l-ewwel gwerra dinjija l-Gvern Inġliż beda jheġġeg lill-Maltin isiefri fil-pajjiżi tal-Commonwealth u ħafna rġiel mil-Għarb bdew jithajjru. Tlett t'ijiem wara li l-Kaptan Albert Laferla, li kien Direttur tal-Edukazzjoni, żar l-iskola fl-10 t'Ottubru 1919, infetħet klassi għal-emigranti biex tgħin lil dawk li riedu jitgħallmu l-Inġliż qabel ma jemigraw u kienet imsejjha 'Il-Klassi tal-Emigrazzjoni.' L-Klassi tal-Emigrazzjoni nġaqdet mal-iskola ta' bil-lejl fid-29 ta' Frar 1932 u damet miftuħa sal-bidu tat-tieni gwerra dinjija (1941). Reggħet infetħet fl-1945 u damet sa Mejju tal-1966.¹¹

Fl-1926, id-Dipartiment tal-Edukazzjoni kera post ġdid għal-iskola tas-subien u iktar tard fiha marru hemm il-bniet ukoll. Din l-iskola kienet numri 131,132 u 133

Triq il-Knisja ftit passi l-bogħod mil-iskola ta' qabel (Figura 3). Fl-1934 kienet saret estenzjoni ta' din l-iskola in-naħha tal-Figura. Il-pjanta ta' din l-estenzjoni tinsab fil-Figuri 4a¹² u 4b¹³. F'din is-sena stess (1934) kienet saret proposta li tinkera dar fi Triq it-Trux u saret pjanta ta' kif tista' tiġi addata biex tiffunzjoni bħala skola (Figura 5)¹⁴. Din d-dar qatt ma nkriet u l-arranġamenti fiha biex tinbidel fi skola qatt ma saru għax kienet ittieħdet id-deċiżjoni li titkabbar l-iskola fi Triq il-Knisja li ġa kien hemm dak iż-żmien.

Is-saħħa tal-istudenti kienet indukrata u l-Uffiċċjal Mediku tal-Iskejjel kien jeżamina lill-istudenti regolarment u kienu jittieħdu

Figura 1. L-ewwel skola tal-Għarb f'numru 172 Triq il-Knisja, Għarb. 2005, mill-kollezzjoni tal-awtur

miżuri biex ma jinxteridx il-mard. Fis-6 ta' Mejju 1927 it-tabib tal-ghajnejn Luigi Preziosi attenda l-iskola tal-Għarb biex jeżamina għajnejn it-tfal u ttratta 4 minnhom għat-trakoma¹⁵.

F'din l-iskola, fl-1 t'Ottubru 1929 infetħet librerija pubblika f'din l-iskola biex it-tfal u l-adulti jkunu mħeggin jaqraw. Lit-tfal kienu jieħduhom fuq ħargiet edukattivi u nsibu li fl-1918 it-tfal żaru l-Fanal ta' Ġurdan u fis-16 ta' Ġunju 1935 telgħu abbord l-HMS *Resolution* li kienet ankrata fil-Bajja tax-Xlendi. L-iskola kellha żewġ surmastrijiet, wieħed għas-subien u ieħor għal bniet iżda fl-1934 ingħaqdu l-iskejjel tal-bniet u tas-subien taħt surmast wieħed li kien Rikkardu Buhagiar (1893-1988) minn Haż-Żebbuġ, Malta. Dan is-surmast kien magħruf għad-dixxiplina li kellu u ġab l-iskola l-quddiem ħafna. Dam surmast ta' din l-iskola sal-1954.

Ftit żmien wara li bdiet il-gwerra, xi suldati kienu ġew stazzjonati ġo parti mill-iskola u xi lezzjonijiet tal-iskola kienu jkunu nterrotti minħabba l-air raids. Fil-1942, is-suldati telqu mil-iskola u l-lezzjonijiet reggħu bdew isiru bħal ma kienu jsiru qabel il-gwerra.¹⁶

Qabel ma dahlet il-liġi tal-attendanza obligatorja fl-iskola sekondarja fl-1970, ħafna mit-tfal kien jagħmlu ħames snin fil-primarja u jtitlqu mil-iskola biex jgħinu fir-raba u fix-xogħol tad-dar.

Għall-aħħar tas-snin ħamsin u l-bidu tas-snin sittin kien hemm impenn kbir biex jinbnew skejjel f'kull raħal u belt t'Għawdex. Dawn kważi kollha inbnew fuq disinn tal-Perit Joseph G. Huntingford (1926-1994) li kien assenjat mad-Dipartiment tax-Xogħolijiet Pubbliċi f'Għawdex mil-1951 sal 1961. Huntingford tħalla fil-liberta biex jiddisinja l-iskejjel kif xtaq hu. Kien perit b'idejat modernisti ta' wara t-tieni gwerra dinjija u kien jieħu l-ispirazzjoni mix-xogħol arkitetoniku ta' Alison u Peter Smithson¹⁷ fost l'oħrajn u minn rivisti tal-arkitettura barranin bħal *Architecture Records* u rivisti oħra¹⁸. Kien jemmen fi spazji miftuħa, klassijiet mdawwla, kuruturi mgħottija f'soqfa tal-konkos iżda miftuħa mil-ġnub tagħhom. Waħda mil-iskejjel li ddisinja Huntingford kienet dik fi Triq il-Viżitazzjoni fl-Għarb (Figura 6)¹⁹. Maħduma bi tlett setturi fuq quddiem

Figura 2. Is-Subien u l-għalliema tagħhom fl-1915.

Figura 3. It-tieni skola tal-Għarb li giet mikrija mil-Gvern fl-1926. L-iskola eventualment kienet tinkludi l-binja bil-gallerija twila (A), il-binja bil-gallerija u tieqa (B) u l-estensjoni tal-1934 (C). Google Maps, 2022

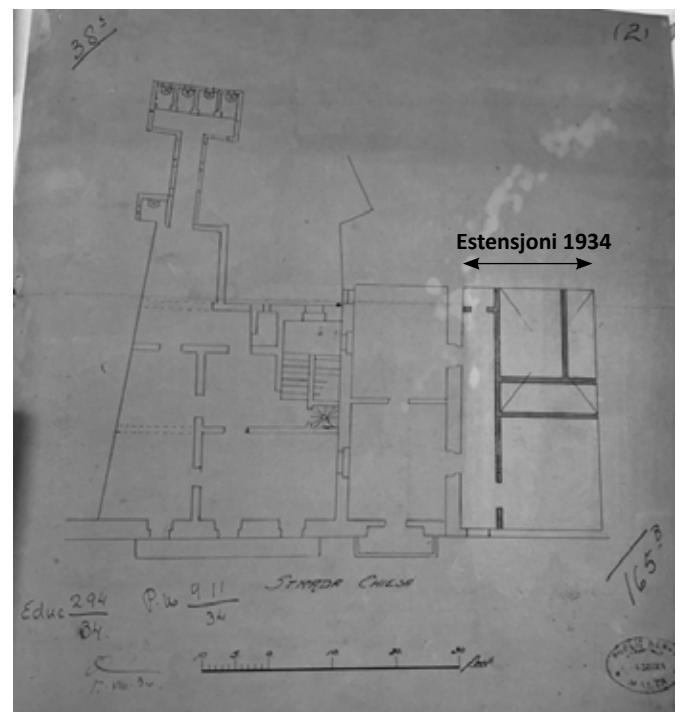

Figura 4a. Pjanta tal-ewwel pian tal-iskola fejn turi fejn ġejja l-estensjoni¹².

mgħollija l-fuq mit-triq b'kuritur wiesa u parapett li jaqgħad is-setturi flimkien (Figuri 7 u 8). Mit-triq wieħed irid jitla' b'taraġ għal kull waħda minn dawn is-setturi (Figura 9). Il-faċċata ta' barra tal-entrata ta' kull settur maħduma bil-ħgieġ biex jidħol id-dawl ġol-entrata

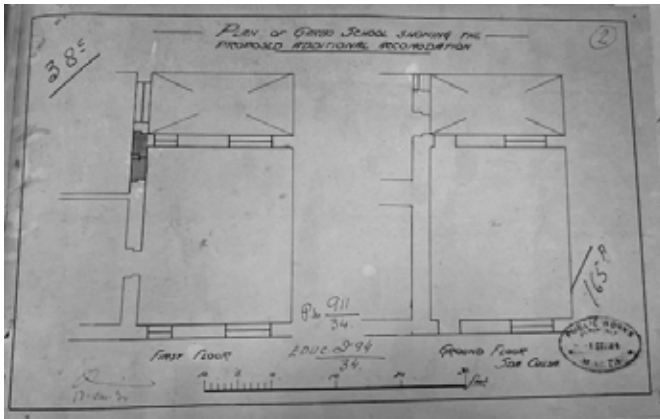

Figura 4b. Proposta tal-estensjoni tal-1934 li saret¹³.

spazjuża. Mal ġnub tal-entratura hemm tlett klassijiet fuq kull naħha tagħha u fin-nofs fuq wara hemm il-latrini. Kull klassi għandha bitha kbira fuq wara tagħha li tmiss mal bitha tal-klassi tas-settur l-iehor u l-hajt tal-bitha u magħmul mil-ħgieg biex b'hekk jidhol hafna dawl fil-klassijiet. Wara dawn is-setturi hemm playground kbir li f'nofsu hemm għadira artifiċjali mdawwra biċ-ċaġhaq u pjanti. Wara l-playground hemm tliet blokko ta' bini mdaqqsin bi spazju konsiderevoli bejnithom. F'dawn il-blokko Huntingford ddisinja postijiet għall-uffiċċi, l-istaff rooms tal-għalliema, klassijiet speċjalizati għal-mużika u l-arti, klassi kbira għat-tfal tal-kindergarten, kamra għal-purtinari u store rooms¹⁹.

L-iskola infethet mil-Gvernatur ta' Malta ta' dak iż-żmien, Sir Guy Grantham fit-23 ta' Marzu 1961 u tbierket

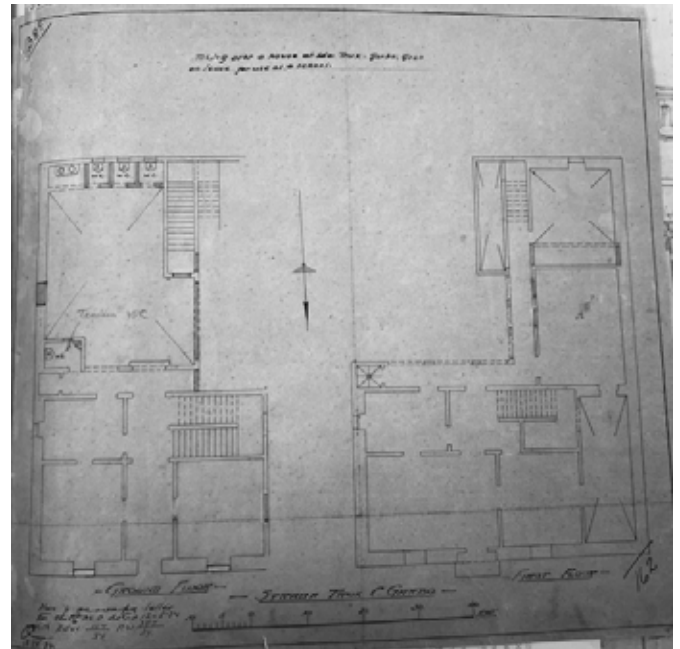

Figura 5. Proposta dar fi Triq it-Trux biex tiġi mibdula fi skola¹⁴.

mil-Isqof t'Għawdex Monsinjur Ġuzeppi Pace fil-preżenza tad-direttur tal-Edukazzjoni il-Kavallier J.P. Vassallo. Fl-1970 parti mil-iskola kienet tilqa' studenti sekondarji iżda sentejn wara din għalqet u baqgħet biss l-iskola primarja tal-Għarb iddedikata lil Karmela Grima. Illum f'parti minn din l-iskola hemm l-uffiċċi tal-Kunsill Lokali, uffiċju tal-Maltapost, l-Għassa tal-Pulizija u Ċentru tas-Saħħa.

Nota: Niringrazzja lill-Perit Salvu Micallef li bil-paċenzja kollha iddeċifrali d-disinn tal-pjanti li jinsabu f'din il-kontribuzzjoni.

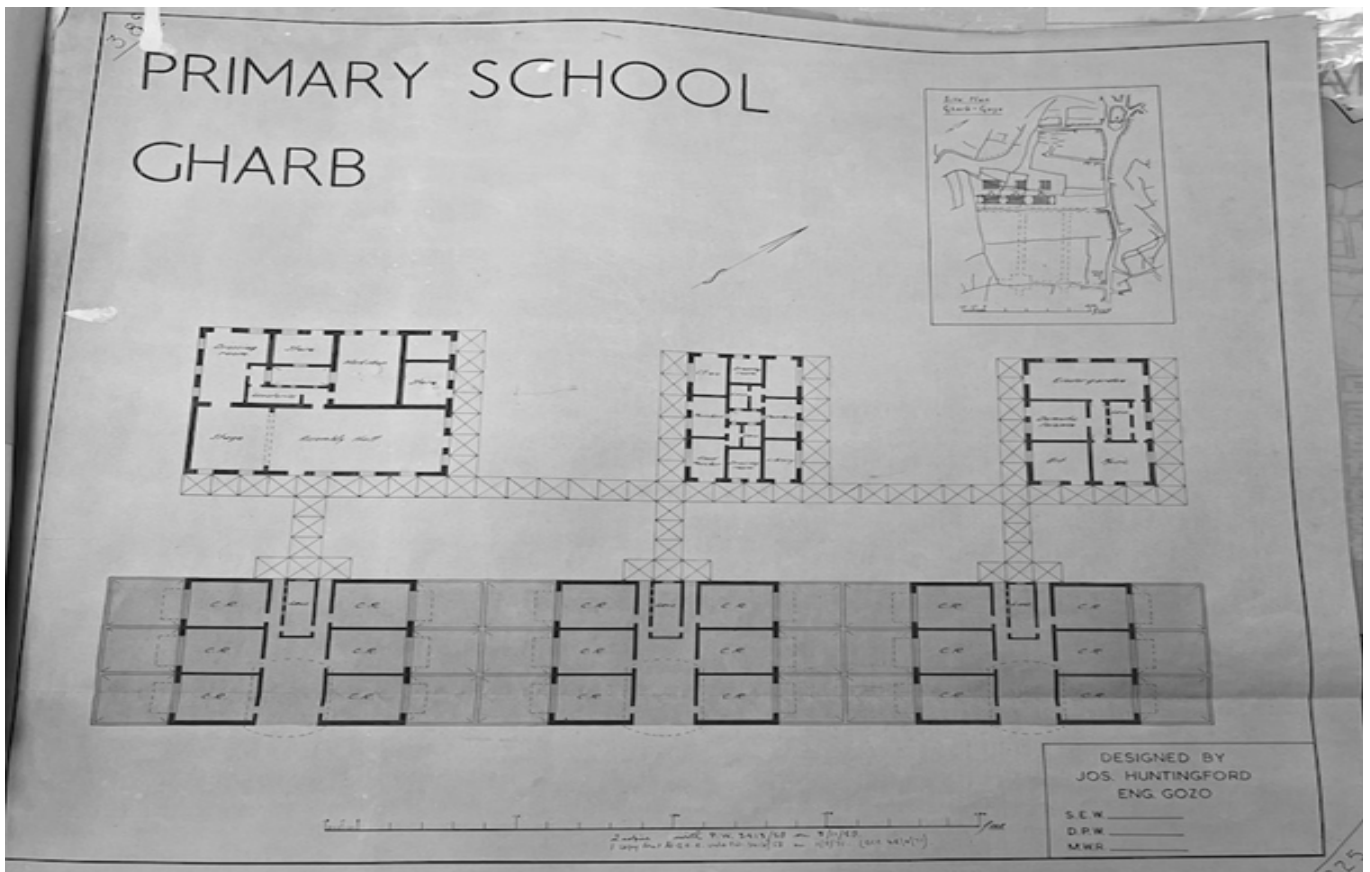

Figura 6. Pjanta tal-Iskola tal-Għarb iddisijata mil-Perit Joseph Huntingford¹⁷.

Figura 7. Dehra mil-ajru tal-Iskola tal-Għarb iddisinjata mil-Perit Joseph Huntingford. Google Maps, 2022.

Figura 9. Taraġ li jaghti mit-triq il-Viżitazzjoni għal wieħed mis-setturi. 2022, mil-kollezzjoni tal-awtur.

Referenzi

1. Status Animarum. Arkivji tal-Parroċċa tal-Għarb. Volum 1.
2. Camilleri Salvatore. Grajjiet il-Kolleġġata tal-Għarb. Gozo Press, 1974.
3. Camilleri Salvatore, Galea Joseph, Edituri. L-inkurunazzjoni tal-Madonna fl-Għarb (f'eghluq it-300 sena mit-twaqqif tal-Parroċċa 25 ta' Lulju 1979) paġna 13.
4. Registro della scuola di Casal Garbo, Gozo (1859-1885) Għarb Boys School fol. 2.
5. *Copies or extracts of Reports of the Commissioners Appointed to Inquire into the Affairs of the Island of Malta, and of Correspondence Thereupon [Part 2]* (printed in London for the House of Commons, 1838).
6. Formosa Patrick. A History of Għarb. BA (Ġenerali) Dissertation. Università ta' Malta, 1973 paġna 118.
7. Formosa Patrick. A History of Għarb. Salesians of Don Bosco, Malta (2018) paġna 130.
8. Formosa Patrick. A History of Għarb. BA (General) Dissertation. Università ta' Malta, 1973 paġna 121.
9. Ibid paġna 122.
10. Ibid paġna 123.
11. Ibid
12. Map and Plan Archives, Public Works Department, Floriana Section 38C plan number 165B.
13. Ibid Plan number 165A.
14. Ibid Plan number 162.
15. Formosa Patrick. A History of Għarb. Salesians of Don Bosco, Malta (2018) paġna 133.
16. Għarb Boys School Log book 1940-53 paġna 38.
17. <https://peoplepill.com/people/joseph-g-huntingford> (aċċessat fit-23 ta' Dicembru 2022)
18. Farrugia Jason Joe. The Art and Architecture of 20th Century Gozo: the aspirations and limitations of small island community. MA (History of Art) 2009, paġna 159 footnote 44.
19. Map and Plan Archives, Public Works Department, Floriana Section 38C plan number 225.

Figura 8. Il-Faċċata tal-Iskola bi tliet setturi ugwali magħqudin b'kuritur u parapett. 2005, mill-kollezzjoni tal-awtur.

ROKNA SAHHA

Il-Professjoni ta' Infermiera

Jahel Brooke

Min minna qatt ma tilef xi haġa? Meta jiġrilna hekk insibu ruġna f'diffikultà. Meta pereżempju nitilfu ċ-ċwieviet, il-mowbajl, jew xi flus tagħtina rasna u ma noqogħdux bi kwietna sakemm insibuhom. F'mument bħal dawn nibdew nippruwaw niftakru meta u x'ħin inkunu wżajnihom l-aħħar jew fejn stajna ħallejniethom. Nispiċċaw immorru nfitxu bit-tama li nsibu l-oġġett li nkunu tliġna u nibqgħu ninterrogaw lilna n'fusna sakemm insibu dak l-oġġett partikulari. Nibqgħu nfitxu anke saħansitra fl-istess post, għax nimmaginaw li l-oġġett mitluf ikun quddiem għajnejna u ma nkunux qegħdin narawh. Meta mbagħad b'xorti tajba nsibu dak l-oġġett li nkunu tliġna, inħossu fina sens ta' sodisfazzjon u napprezzaw aktar dak l-oġġett li nkunu tliġna.

Huwa propju fil-mument li nitilfu xi haġa partikulari li nifhmu l-valur tagħha. Din il-verità nistgħu napplikawha wkoll fejn tidħol is-saħħa tal-bniedem. Meta pereżempju xi darba nqumu filgħodu u ma nħossuniex f'sikkitna, nibdew napprezzaw aktar is-saħħa tagħna. Is-saħħa tal-bniedem hija xi haġa mill-aktar prezjuż, u sfortunatament jiġrilna li napprezzawha aktar meta din ma tkunx fl-aħħar tagħha jew saħansitra meta nitilfuha. Qed ngħid dan il-kliem għax il-professjoni tiegħi bħala infermiera ta' spiss tlaqqgħani ma' diversi persuni li jgħixu jew jesprimu din il-verità marbuta mas-saħħa tagħhom jew ta' oħrajn. L-għan ewlieni ta' kull infermier jinkludi l-ħarsien u l-promozzjoni tas-saħħa ta' persuni oħrajn, il-prevenzjoni tal-mard, u l-kura ta' nies morda. Barra minn hekk, fil-professjoni tiegħu kull infermier għandu jfittex li jikkontribwixxi għal ambjent sikur, riċerka, u edukazzjoni bl-għan ewlieni li titħares u titpogġa fuq quddiem is-saħħa tal-pazjenti.

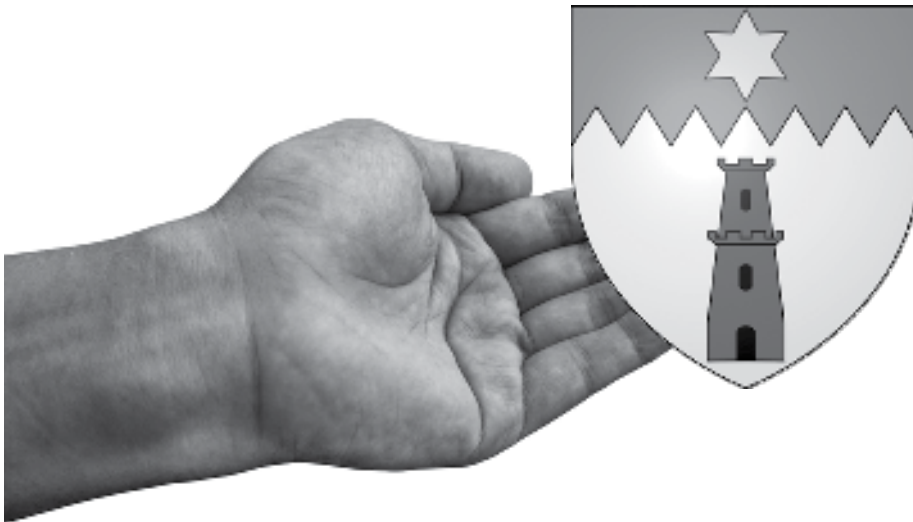
Is-snin tal-istudji tiegħi għal din il-professjoni laqqgħuni ma' diversi kategoriji differenti ta' pazjenti. Kull kategorija tatni esperjenza li għinitni kemm fl-istudji tiegħi kif ukoll biex nibni aktar fis-sod din il-karriera tiegħi. Propju nhar il-25 ta' Novembru 2021 jien iggradwajt bħala infermiera mill-Università ta' Malta. Minn dakinhar 'il quddiem ħdimt flimkien mal-anzjani residenti għewwa r-residenza San Vincenz de Paul. Din ir-residenza giet imwaqqfa bl-għan li tipprovdi servizzi relatati mal-benessri tal-anzjani. Bħalissa din ir-residenza tilqa' fiha madwar elf u mitejn anzjan u anzjana. F'din ir-residenza l-anzjani jingħataw ħafna servizzi bħal *physiotherapy*, *occupational therapy*, *speech and language pathology*, *podiatry* u oħrajn. Fir-residenza hemm diversi gruppi li jorganizzaw ħafna

attivitajiet għall-anzjani. Insemmu l-Quddies ta' kuljum, il-kunċerti tal-Milied, il-festa ta' San Vincenz de Paul, l-ikliet, il-barbecues fis-Sajf, u ħargiet kulturali fost l-oħrajn. Dawn l-attivitajiet ikunu mument importanti li jgħinu lill-anzjani jibqgħu attivi filwaqt li jzommu ħaj bejniethom is-sens ta' komunità.

Bħal kull xogħol ieħor, ix-xogħol tiegħi bħala infermiera jirrikjedi ħafna dedikazzjoni għar-residenti, speċjalment dawk morda. Dan ifisser li bħala infermiera trid tkun kapaċi tifhem minn xiex ikunu għaddejnin dawn l-anzjani meta ċ-ċirkustanzi jkunu jitolbu li jinħarġu mid-dar tagħhom u jiġu joqogħdu go din ir-residenza permanenti. Għal ħafna mill-anzjani dan il-pass ma jkunx wieħed faċli, u għaldaqstant ikollhom bżonn ta' ħafna support. Fuq livell prattiku, ix-xogħol tiegħi bħala infermiera f'din ir-residenza jirrikjedi fost l-oħrajn li nipprovdi t-terapija meħtieġa skont il-bżonn tal-anzjan li jkun marid, it-tqassim tal-pinnoli u medicini oħrajn, kif ukoll il-kura tal-feriti li jiġu kkawżati minn ħin fit-tul fis-sodda.

Ix-xogħol marbut mal-professjoni tiegħi m'huwiex xogħol li jsir b'mod individwali, anzi huwa meħtieġ li jsir f'kollaborazzjoni mal-kollegi tiegħi. L-għan tiegħi u ta' sħabi huwa dak li naħdmu flimkien bħala grupp biex noffru l-aqwa servizz għall-anzjani tagħna. Barra mix-xogħol bażiku tiegħi ta' infermiera li għadni kif semmejt, jien nieħu gost inqatta' ftit tal-ħin nitkellem mal-anzjani, speċjalment dawk li jkunu waħedhom. Sfortunatament, numru sostanzjali tal-anzjani residenti ma jkollhomx min iżurhom, u kawża ta' dan iħossu ħafna solitudni. Jien u l-kollegi tiegħi nippruwaw nagħmlu kull mezz biex inkunu preżenti għal ftit tal-ħin ħdejjhom, iżda dan mhux dejjem ikun possibbli għax jiġu mument fejn ix-xogħol tagħna ma jkunx jippermetti li nqattgħu dan il-ħin ħdejn l-anzjani. Ma nistax ma nsemmix il-pandemija tal-COVID-19 li affettwat kemm is-saħħa tal-anzjani kif ukoll iż-żjajjar li kienu jsirulhom. Iż-żmien tal-pandemija kien żmien diffiċli peress li l-qraba tar-residenti ma setgħux jiġu jzuruhom minħabba t-tixrid tal-mard. Kulhadd jaf li l-anzjani huma mill-aktar persuni vulnerabbli, u għalhekk huwa importanti li jiġu protetti bl-aħħar mod possibbli.

Fl-aħħarnett, nista' ngħid li l-professjoni tiegħi bħala infermiera mal-anzjani f'din ir-residenza hi waħda pjuttost impenjattiva. Minkejja l-fatt li dan ix-xogħol jieħu ammont ta' enerġija, jimlieni b'ħafna sodisfazzjoni. Kull ġurnata u kull sitwazzjoni li niltaqa' magħha toffri sfidi ġodda, iżda tgħinni napprezza aktar is-saħħa tal-bniedem. Ħafna drabi matul il-vjaġġ tar-ritorn lura lejn Għawdex wara xi ġurnata xogħol, insib lili nnifsi naħseb fuq din il-ħaġa. Id-diskursati ħelwin li jkolli mal-anzjani u l-gratitudni li jesprimu miegħi xi wħud minnhom huma fost l-aqwa mument li jimlweni b'dik l-enerġija li jkolli bżonn biex nibqa' noffrilhom l-aqwa servizz possibbli għas-saħħa tagħhom. Fuq kollox, il-professjoni tiegħi bħala infermiera hija esperjenza li fir-rutina tagħha dejjem se tlaqqgħek ma' xi haġa differenti li tgħinek twestaq ix-xogħol tiegħek b'dedikazzjoni.

**Servizzi offruti
mill-Kunsill Lokali
l-Għarb. Għamel użu
minnhom!!!**

**Services offered by
l-Għarb Local Council.
Make use of them!!!**

IL-KUNSILL MIFTUH GĦALL-PUBBLIKU:

Fix-Xitwa: mit-Tnejn sal-Ġimgħa bejn it-8.00am u t-3.00pm
nhar ta' Sibt bejn it-8.15am u l-11.15am

Fis-Sajf: mit-Tnejn sal-Ġimgħa bejn it-8.00am u n-12.30pm
nhar ta' Sibt bejn it-8.15am u l-11.15am

THE COUNCIL IS OPEN TO PUBLIC:

Winter: Monday to Friday between 8.00am and 3.00pm
Saturday between 8.15am and 11.15pm

Summer: Monday to Friday between 8.00am and 12.30pm
Saturday between 8.15am and 11.15am

TRID TGĦADDI XI LMENT JEW GĦANDEK XI SUĖĠERIMENT?

Mela ċempel fuq 21560556 jew ibgħat email fuq għarb.lc@gov.mt

YOU WANT TO MAKE A COMPLAINT AND/OR YOU HAVE A SUGGESTION?

Then call on 21560556 or send an email on għarb.lc@gov.mt

LIBRERIJA PUBBLIKA ĠEWWA L-KUNSILL LOKALI

– Issib għażla vasta ta' kotba għal kulhadd!!!

Ħinijiet tal-ftuħ: It-Tlieta mit-8.30am san-12.30pm

Is-Sibt mit-8.30am sal-11.00am

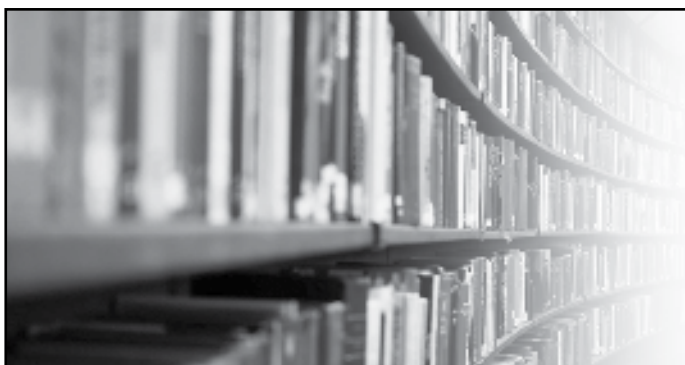
PUBLIC LIBRARY AT THE LOCAL COUNCIL

– A large variety of books for all to choose from!!!

Opening hours:

Tuesdays – 8.30am – 12.30pm

Saturdays – 8.30am – 11.00am

SERVIZZ TA' WIFI MADWAR L-GĦARB FL-INĦAWI TA': Triq l-Għarb

– Triq il-Viżitazzjoni – Triq Tumas Cassar – Triq Santu Pietru

– Triq il-Madonna tal-Virtut – Pjazza Gerano – Pjazza Praga

– Triq l-Isqof Mikiel Molina – San Dimitri – Wied il-Mielah

Free WIFI service around Għarb at: Triq l-Għarb – Triq il-Viżitazzjoni

– Triq Tumas Cassar – Triq Santu Pietru – Triq il-Madonna tal-Virtut – Pjazza Gerano

– Pjazza Praga – Triq l-Isqof Mikiel Molina – San Dimitri – Wied il-Mielah

ĠBIR TA' SKART DOMESTIKU, ORGANIKU U TAR-REĊIKLAĠĠ

Inżommu l-indafa fil-lokalita'.....

Nota importanti – Dejjem oħroġ il-borża tal-iskart sa sija qabel il-ħin tal-ġbir u ħallih wara l-bieb tiegħek.

ORGANIC: Cheese, Coffee, Cooked food, Leftovers, Cooked or raw meat, Dairy products, Egg and egg shells, Expired food (without packaging), Fish, Flowers, Fruit & vegetable peels, Honey, Leaves, Pasta, Raw food, Rotten fruit & vegetables, Soiled newspapers, Soiled napkins, Sugar, Tea bags, Tea leaves, Spreads (eg honey and butter), Nut shells, Seafood shells

MIXED: Adhesive tape, Soiled aluminium foil, Baking paper, Broken ceramics / pyrex, Dirty food wrappers, Cellophane tape, Dirty take away boxes, Foil coated packets, Dust, Polystyrene, Labels, Photographs, Plant pots, Used sponges, Sanitary items, Shoes, Hair (human & animal), Small broken mirrors, Stickers, Toothpaste tubes, Used cleaning materials, Used rubber gloves, Used floor cloths, Wax paper, Wet wipes, Cigarette butts & ashes, Candles, CDs, snack packets, Toothpicks, Ice lolly sticks and wooden skewers, Twigs, Sanitary Items, Animal waste and pet litter, Nappies

RECYCLED: Aluminium trays & foil (clean), Beverage cans, Cardboard, Carton food boxes (clean), Cooking oil bottles, Cosmetic containers (clean), Detergent bottles (empty container), Detergent boxes, Food cans, Jar lids, Liquid soap container (empty), Magazines, Plastic bottles, Margarine tubs (clean), Metal caps, Milk and Juice cartons, Newspapers, Notebooks, Paper, Paper bags (clean), Plastic bags (clean), Plastic caps, Plastic containers, Plastic food packets, Plastic bottles, Shampoo bottles (empty), Shower gel bottles (empty), Spray cans (empty), Take-away boxes (clean), Toilet paper rolls, Toiletries (clean containers), Yoghurt containers (clean)

DOMESTIC, ORGANIC AND RECYCLED REFUSE COLLECTION

Keeping the locality clean.....

Important note – Always take the refuse bag out within one hour before collection time and always leave it in front of your door.

KONTENITURI TAR-RIĊIKLAĠĠ OFFRUTI 24 SIEGĦA KULJUM FI TRIQ IL-VIŻITAZZJONI...

- **Tal-karti** – bin abjad
- **Tal-metal** – bin iswed
- **Tal-plastic** – bin blu
- **Tal-ħġieġ** – bin kannella
- **Tal-ħwejjieġ** – kaxxa apposta blu
- **WEEE – skart elettroniku żgħir** – ġo kaxxa ħadra apposta
- **Tal-batteriji** – kontenitur ġewwa l-Kunsill Lokali
- **BCRS Bin** – għal depożitu tal-flixken tal-plastic u tal-ħġieġ

RECYCLED REFUSE BINS OFFERED 24-HOUR EVERYDAY AT TRIQ IL-VIŻITAZZJONI...

- **Paper** – white bin
- **Metal** – black bin
- **Plastic** – blue bin
- **Glass** – brown bin
- **Clothes** – Blue box
- **WEEE – small electronics refuse** – Green netted box
- **Batteries** – container at the Local Council
- **BCRS Bin** – deposit for plastic and glass bottles

**SERVIZZ TA' OPEN SKIP - Triq Tumas Cassar – fid-9.00am is-Sibt
Dan is-servizz provdut biss għar-residenti bl-ID card.**

- Ma jistax jintrema – materjal elettroniku u ta' kostruzzjoni (bħal ġebel, madum, terrapien, eċċ). Ara l-kalendarju li tqassam mill-Kunsill għad-dati tas-servizz offrut matul is-sena 2023.

**OPEN SKIP SERVICE – Triq Tumas Cassar at 9.00am on Saturday
This service is provided only to ID card holder residents.**

- *Electronic and construction material cannot be disposed in this skip.
See the calendar distributed by the Council for this service dates during 2023.*

SERVIZZ TA' ĠBIR TA' SKART GOFF BIEB BIEB BLA FLAS

Ċempel il-Kunsill biex tirreġistra għal dan is-servizz billi ċempel fuq 21560556.

FREE SERVICE - DOOR TO DOOR BULKY SERVICE

Call at the Council on 21560556 to register for this service.

FLASIJET AĊĊETTATI MILL-KUNSILL TAL-GĦARB

- Liċenzji tal-ħwienet
- Kontravvenzjonijiet
- Raba' tal-Gvern
- Permessi

PAYMENTS ACCEPTED AT THE LOCAL COUNCIL

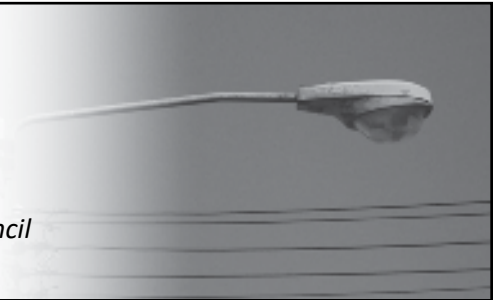
- Shop licences
- Contraventions
- Government land rent
- Permits

MANUTENZJONI TAD-DAWL TAT-TOROQ

Irraporta ħsarat tal-bozoz tat-triq billi ċempel il-Kunsill u importanti li tindika n-numru tal-bozza li jkun imwaħħal mal-istess bozza.

STREET LIGHTING MAINTENANCE

Report bulbs not functioning and intermittant by calling the Local Council and indicate the number fixed with the lamp that need maintenance.

ĊENTRU TA' MATUL IL-JUM GĦALL-ANZJANI RESIDENTI

Servizz b'xejn għall-anzjani residenti kull nhar ta' Tnejn.

DAY CENTRE FOR THE ELDERLY RESIDENTS

Free service for the elderly residents every Monday

F'KAŻ TA' KOLLUŻJONI ċemplan fuq 21320020

In CASE OF A COLLISION ACCIDENT call on 21320020

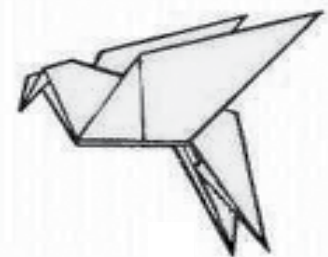
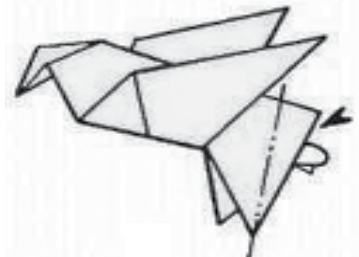
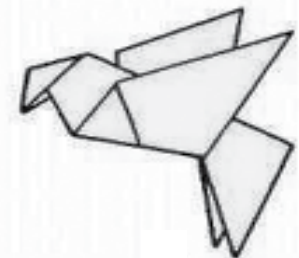
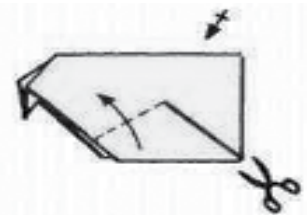
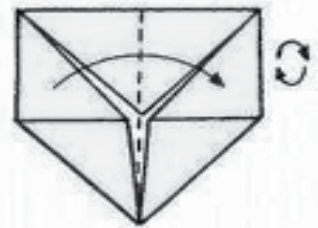
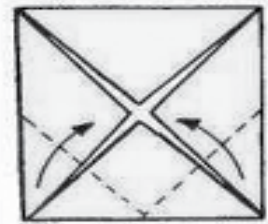
Children's Corner

The Lion And The Mouse

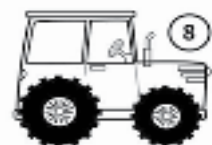
A lion was once sleeping in his den when a mouse started running up and down his body just for fun. This woke up the lion and he was quite angry. He was about to eat the mouse when the mouse pleaded with the lion to set him free. "I promise you, I will be of great help to you someday if you spare me." The lion laughed at the mouse's confidence and let him go.

One day, a few hunters came into the forest and trapped the lion in a net.. They tied him up against a tree. The lion started to roar and struggled to free himself. Soon, the mouse walked past and noticed the lion in trouble. He ran and called his friends for help. Together they gnawed on the ropes to set the lion free. They ran off into the jungle and remain friends thereafter.

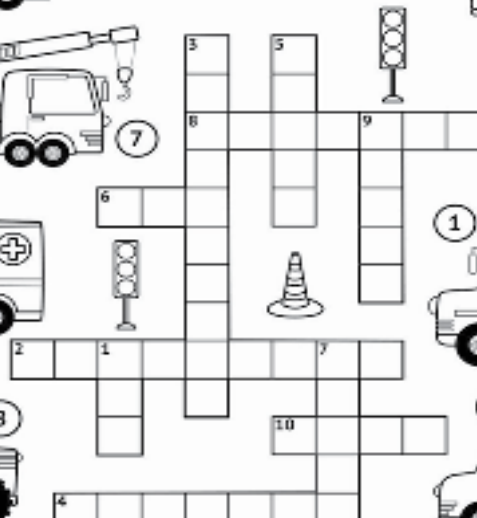
Moral: A small act of kindness can go a long way.

Vehicles

1. Bus
2. Ambulance
3. Scooter
4. Bicycle
5. Train
6. Car
7. Crane
8. Tractor
9. Truck
10. Taxi

RIĊETTI

Liza Frendo

IL-ĦARUF

Ikollok bżonn:

- Spalla tal-ħaruf
- Kuċċarina melħ
- Nofs kuċċarina bżar
- Żewġ bottijiet polpa
- 4 imġharef ħall
- 150 ml ilma
- Fergħa żgħira iklin
- 500g patata żgħira

Kif tagħmel:

1. Oġġrokk l-ispalla tal-ħaruf bil-melħ u bil-bżar
2. Poġġi fid-dixx u ferra t-tadam, il-ħall u l-ilma fuqha
3. Poġġi l-iklin fil-wiċċ
4. Għattiha bil-‘foil’ tal-fidda jekk id-dixx ikun bla għatu. Aħmi l-forn jaħraq fuq ‘gas mark 6’ jew ‘400’ għal nofs siegħa, imbagħad naqqas is-shana għal ‘gas mark 4’ jew ‘355’ għal sagħtejn oħra.
5. Siegħa qabel ma jkun sar il-ħaruf, ferra mishun jagħli fuq il-patata u poġġi fuq in-nar sakemm jagħli u ssir il-patata.
6. Saffi l-patata, poġġiha madwar il-ħaruf. Ferrex ftit meraq minn tal-ħaruf fuqha u erga’ għattiha mill-ġdid. Ħalli fil-forn għall-aħħar siegħa.
7. Poġġi z-zalza f’reċipjent ħalli dak li jkun jista’ jieħu aktar zalza.

SPAGETTI BIL-BASAL, TIĠIEĠA U TADAM

Ikollok bżonn:

- 150g basal
- Mgħarfa żejt
- 4 sinniet tewm
- 400g ikkapuljat tat-tiġieġa
- Kuċċarina ‘mixed spice’
- 500g tadam ‘sliced’
- 3 magħref tursin mqatta’ rqiq
- 1 magħrfa naghnieh mqatta’ rqiq
- 500g spaggetti

Kif tagħmel:

Qaxxar u qatta’ rqiq il-basal. Sajjar il-basal maż-żejt f’kazzola sa ma jirtab, žid it-tewm, it-tiġieġa, ‘mixed spice’. Sajjar sa ma issir it-tiġieġa. Sajjar l-ispaggetti

TIĠIEĠ

Ikollok bżonn:

- ½ Basla mqaxxra u mqatta ‘slices’
- 2 sinniet tewm mqattgħin
- 6 qarabagħlijiet żgħar maqsumin ‘slices’
- Bżaru isfar, ieħor aħmar imnaddfin u maqsumin biċċiet
- 6 Imġharef żejt taż-żebbuġa
- 6 koxox tat-tiġieġa
- 4 tadamiet maqsumin biċċiet

fl-ilma jagħli. Saffi mil-ilma u ħallat miegħu t-taħlita tat-tiġieġa ġo kazzola. Issa žid it-tadam, in-naghnieh u t-tursin. Sajjar għal ħames minuti. Servi bit-tursin mqatta’. Isservi 4 persuni.

SOPPA TAL-KARROTTI

Ikollok bżonn:

- Basla mqatta’ irqiq
- 2 mgħaref butir
- 6 karroti imqaxxrin u mqattgħin ‘slices’ ta’ nofs cm
- Nofs kuċċarina ginger
- Nofs kuċċarina ‘cinnamon’
- ¼ ta’ kikkra ‘dry sherry’
- ½ kikkra ‘cream’
- Bżar, melħ u tursin biex iżzejjien

Kif tagħmel:

F’kazzola sajjar il-basal fil-butir, ħawwad sa ma jsir artab. Žid il-karroti, ginger u ‘cinnamon’ u sajjar għal minuta. Žid il-brodu u ħallih sa ma jiftaħ jagħli u wara sajjar b’nar baxx għal 20 minuta sa ma jsiru l-karroti. Poġġi it-taħlita ġol-‘blender’, wara poġġi t-taħlita ġo kazzola u žid ix-‘Sherry’ u l-‘cream’ u għolli għal 5 minuti. Žid is-soppa bil-melħ u bżar u bit-tursin mqatta’. Isservi 4 persuni.

Kif tagħmel:

1. Saħħan l-forn fuq gas 6, 190C jew 375F.
2. Poġġi l-basla, t-tewm, il-qarabagħlijiet u l-bżar fi sjuna u roxx iż-żejt fuqhom, roxx ftit bżar u melħ u ħawwad sewwa biex il-ħaxix jithallat kollu maż-żejt.
3. Poġġi l-ħaxix f’dixx baxx u poġġi l-koxox tat-tiġieġa fil-wiċċ. Irranġa l-ħaxix imħallat fil-wiċċ u aħmi għal madwar 50 minuta.
4. Qassam it-tadam fil-wiċċ, ħallih jinħema għal 20 minuta jew sa kemm il-ħaxix isir. Ara li l-koxox tat-tiġieġa jkunu saru sal-qalba. Jekk tara li jkun baqa xi demm magħhom kompli aħmihom għal aktar ħin biex isserrah rasek li saru tajjeb biex jittiekleu.

2022

Mid-Djarju tal-Kunsill

9 ta' Frar – Il-Kunsill Lokali ta' I-Għarb bil-kollaborazzjoni ma' Beta Entertainment Theater Academy ipprezentaw serata għall-familja kollha. Din is-serata saret fil-Pjazza tal-Għarb f'atmosfera rilassanti u sabiħa għall-okkażjoni ta' Jum San Valentinu. Din is-serata giet imtella' bl-għajnuna finanzjarja tal-Ministeru għal Għawdex.

Wirt Kulturali t'Għawdex, il-Kunsill Lokali tal-Għarb u l-Għaqda Mużikali Viżitazzjoni.

31st March – Medinea Gozo Session 2022 was held by Medinea and the Erasmus + programm organised by ARC Research & Consultancy. This session was held with the collaboration of the Maltese Arts Council, Ministry for Gozo, Gozo Heritage Directorate, I-Għarb Local Council and Għaqda Mużikali Viżitazzjoni.

9th February – L-Għarb Local Council in collaboration with Beta Entertainment Theater Academy presented an event for all the family. This event took place in a comfortable and relaxing atmosphere in Għarb Square for the occasion of St Valentines' day. This event was held with the financial assistance of the Ministry for Gozo.

31 ta' Marzu – Saret laqgħa ġewwa ċ-Ċentru Parrokkjali minn Medinea u l-programm Erasmus+ organizzat minn ARC research & consultancy bis-sapport tal-Kunsill Malti għall-Arti, il-Ministeru għall-Għawdex, Id-Direttorat għall-

10 ta' April – Il-Grupp EspressjonArti Għarb kreja infiorata tal-melħ fuq disinn tas-Sur Michael Bajada bit-tema tal-Għid ġewwa Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. Intramat tinda fuq din l-Infiorata sabiex tiġi protetta mill-elementi tat-temp, sservi aktar u tkun tista' tiġi ammirata minn bosta. Grazi lill-Grupp tax-xogħol siewi li għamel.

10th April – The group EspressjonArti Għarb created a salt infiorata on a design by Mr. Michael Bajada with an Easter theme. This infiorata held at Pjazza taż-Żjara tal-Madonna was covered with a dome tent so that it can be protected by the weather elements, remain intact for longer and could be admired by many. Well done to the group for their impressive works.

1 ta' Mejju – Ittellgħet attivita' Community Services Day bl-involvement tal-Community Police fejn ġew biż-żwiel, karozzi, muturi u segways kif ukoll tal-Lesa.

Kien hemm dimostrazzjoni ta' First Aiders mill-Isptar Ġenerali ta' Ghawdex u mill-Protezzjoni Ċivili. Il-Kunsill qassam vouchers għal ġelat b'xejn għat-tfal u ttellgħet lotterija fejn intrebħu vouchers tal-ġugarelli. Din l-attività saret bl-għajjnuna finanzjarja tal-Ministeru għal Ghawdex.

1st May – An activity Community Services Day was held at Pjazza taz-Zjara tal-Madonna with the involvement of the Community Police with their horses, cars, motorcycles, and police segways as well as Lesa. There was a demonstration by First Aiders from the Gozo General Hospital and Civil Protection. The Council distributed vouchers to all locality children for a free ice cream and a lottery ticket where toy vouchers were won. This was will financial assistance of the Ministry for Gozo.

22 ta' Mejju – Il-Kunsill Lokali l-Għarb organizza attività tal-Karnival ġewwa Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. Waqt l-attività kien hemm il-partecipazzjoni ta' diversi gruppi taż-żfin b'temi differenti tal-Karnival kif ukoll karrijiet trijonnali u maskeruni. Il-Kunsill qassam popcorn u ħelu b'xejn għal kulhadd.

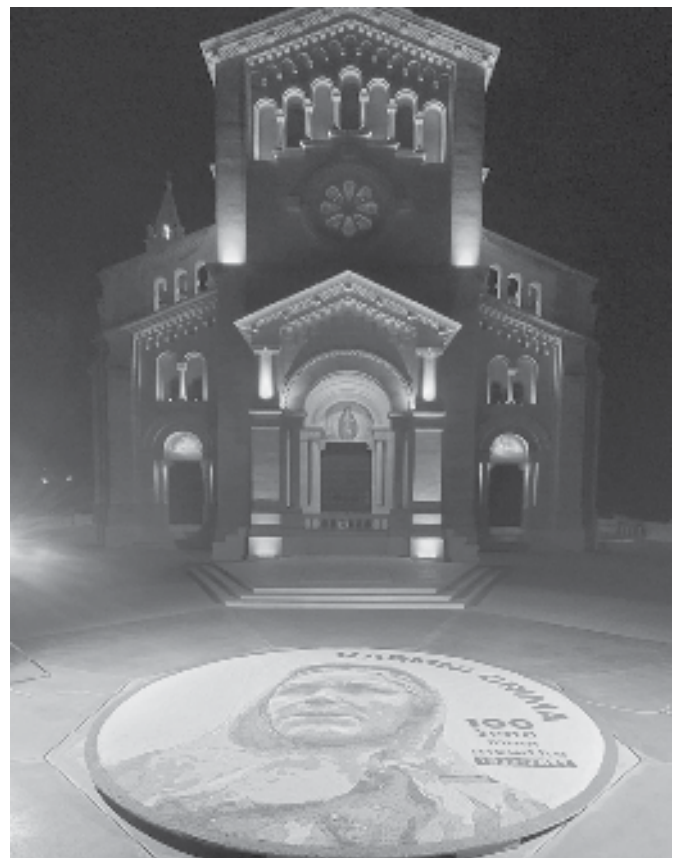
22nd May – L-Għarb Local Council organized a Carnival activity in Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. There were spectacular shows by various Carnival groups and triumphal floats during the event. The Council distributed popcorn and candies for all present.

1 ta' Ġunju – Ġiet organizzata ħarġa kulturali ġewwa Ghawdex mill-Kunsill Lokali tal-Għarb. Żorna diversi postijiet fosthom il-knisja ta' Santa Luċija fejn kien hemm quddiesa ċelebrata mill-Kanonku Dun Gużepp Tabone, ħin liberu fil-belvedere tal-Qala u ikla ġewwa x-Xlendi.

1st June – An outing in Gozo was organized by l-Għarb Local Council. The group visited various places including the church of Santa Luċija where Can Fr Joseph Tabone celebrated mass. The group had free time at Qala belvedere and had lunch in Xlendi.

22 ta' Ġunju – il-Kunsill fakkar il-100 sena mil-mewt ta' Karmni Grima u organizza attività bis-sehem tat-tfal tal-iskola primarja tal-Għarb fejn il-Mużew ta' Karmni Grima. Is-Sindku flimkien mal-Ministru għal Ghawdex kixef il-plakka li ġiet imwaħħla quddiem il-mużew. B'konnessjoni ma' dan l-anniversarju, l-grupp tal-Infiorata Assocjazzjoni Maltija EspressjonArti Għarb installa infiorata b'wiċċ Karmni Grima fuq iz-zuntier tas-Santwarju tal-Madonna ta' Pinu fl-okkażjoni tal-festa.

22nd June – The Council commemorated the 100th anniversary of Karmni Grima's death with the participation of the primary school children near Karmni Grima Museum. Mayor David Apap along with Minister for Gozo Clint Camilleri unveiled a plaque that was

installed in front of the museum. In connection with this anniversary, the infiorata group, Assocjazzjoni Maltija EspressjonArti Għarb installed an infiorata with Karmni Grima's face at Ta' Pinu National Sanctuary parvis on the occasion of the feast.

3 ta' Lulju – Għall-okkażjoni ta' Jum il-festa tar-raħal ittellgħet l-għoxrin edizzjoni ta' l-infiorata bi fjuri friski fuq iz-zuntier tal-knisja. B'disinn preparat minn Michael Bajada bit-temi tal-50 sena anniversarju mill-mewt ta' Dun Alwig Mizzi, wiċċ Karmni Grima f'għeluq il-mitt sena mill-mewt tagħha kif ukoll l-istemma ġdida tad-Djoċesi ta' Ghawdex.

3rd July – *The twentieth edition of the infiorata flower carpet was held on the church parvis for the occasion of the village feast. The design was prepared by Michael Bajada with the themes being the commemoration of the 50th anniversary from the death of Dun Alwig Mizzi, the face of Karmni Grima, as well as the new coat of arms of the Diocese of Gozo.*

8th July – 16th September – Il-Kunsill Lokali I-Għarb bil-kollaborazzjoni tal-Ministeru għall-Ghawdex ħa l-inizjattiva u organizza l-Għarb Fridays. Dawn kienu serati ta' kull nhar ta' Gimgha bil-partecipazzjonijiet ta' bands lokali ġewwa Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. Ir-restoranti lokali offrew is-servizz tagħhom fuq barra biex b'hekk il-klijenti setgħu igawdu l-arja friska, atmosfera rilassanti b'mużika live.

8 ta' Lulju – 16 ta' Settembru – *L-Għarb Local Council with the collaboration of the Ministry for Gozo took the initiative and organised Għarb Fridays. These events that occurred every Friday with the participation of local bands at Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. Local Restaurants offered their services in the open air and clients could enjoy in a relaxing atmosphere with live music.*

14 - 17 ta' Lulju – Il-Kunsill Lokali tal-Għarb bil-kollaborazzjoni mall-fondazzjoni tar-riċerka Genista organizza konferenza internazzjonali fil-lukanda kempinski dwar it-tema tal-partecipazzjoni lokali taċ-ċittadini fid-demokrazija. Is-Sindku, gvernaturi u ċittadini attendew għal din il-konferenza.

14th - 17th July – *L-Għarb Local Council with the collaboration with Genista research foundation organised an international conference at the Kempinski hotel. The theme was local democracy – citizen participation. Mayor David Apap, governors and representatives of the civil society were present for this conference.*

17 ta' Lulju - Is-Sindku David Apap għalaq 25 sena ta' ħidma ġewwa l-Kunsill tal-Għarb - 1997-2022. Il-Kunsill jifraħlu tas-suċċessi ta' ħidma għar-raħal tagħna tal-Għarb fejn rajna lir-raħal tagħna jitjieb f'kull aspett.

17th July – *Mayor David Apap marked his 25th anniversary of working within the I-Għarb Local Council. 1997 – 2022. The Council congratulate him for the successes of works done towards our locality where we have seen our village improve in every respect.*

22 - 24 ta' Lulju – Il-Kunsill Lokali I-Għarb organizza ġita għal Sqallija u Żjara fuq il-qabar ta' Dun Alwig Mizzi għall-okkażjon ta' Għeluq il-50 sena mill- mewt tiegħu.

22nd – 24th July – *L-Għarb Local Council organised a trip for Sicily which included a visit on the grave of Dun Alwig Mizzi for the occasion of the 50th anniversary since his death.*

29 ta' Awwissu – Il-Kunsill Lokali I-Għarb iċċelebra Jum I-Għarb. Il-Programm beda b'Quddiesa ta' Radd il-Ħajr ġewwa l-Knisja Kollegġjata u Bażilika ta' I-Għarb fis-7pm segwita b'serata kulturali fil-pjazza. Is-serata nġhatat bidu bi tpogġija ta' kuruni quddiem il-monument ta' l-Isqof Mikiel Ġ. Molina mis-Sindku, Kunsilliera u għaqdiet lokali waqt id-daqq tal-Innu lil Għarb. Wara segwa l-programm b'Kantata bl-isem 'Żewġ Anniversarji' miktuba minn Mario Borg u mużika mill-Mro Antoine Mercieca. Bħal kull sena nġhataw il-premijiet fosthom Premju Għarb li ġie mogħti lil Gozo Glass Ltd, Qlub Ġenerużi lil Rita Mizzi, Premju Volontarjat Lokali lil Marica Farrugia, Għarb Gozitan Cultural Award lil Ann Marie Galea, Personal Achievement Award lil Giovanni Attard u għall-ewwel darba nġhata Premju Artigjanat Lokali lil Alvin Pace.

29th August - *L-Għarb Local Council celebrated Għarb Day. The program started with a Thanksgiving Mass at Għarb Collegiate and Basilica Church at 7pm followed by a soiree in square. The evening started with the laying of*

wreaths in front of the monument Isqof Mikiel G. Molina during the playing of Għarb anthem. The program also included a Kantata named 'Żewġ Anniversarji' written by Mario Borg and music of Mro Antoine Mercieca. Awards were also presented which included Premju Għarb to Gozo Glass Ltd, Qlub Ġenerużi to Rita Mizzi, Premju Volontarjat Lokali to Marica Farrugia, Għarb Gozitan Cultural Award to Ann Marie Galea, Personal Achievement Award to Giovann Attard and for the first time the award Premju Artigjanat Lokali was given to Alvin Pace.

12 ta' Settembru – Saret l-Inawgurazzjoni ta' Van u mutur ta' l-elettriku mill-Onorevoli Segretarju Parlamentari Alison Zerafa Civelli flimkien mas-Sindku u l-Kunsill Lokali tal-Għarb.

12th September- The inauguration of the electric van motorbike was held by Hon Parliamentary Secretary Alison Zerafa Civelli along with Mayor David Apap and l-Għarb Local Council.

14 ta' Settembru – Sar il-ftuħ uffiċjali tal-Primary Health Care clinic ġdid fl-Għarb b'servizzi ġodda b'xejn għall-pubbliku. Dan il-ftuħ sar fil-preżenza Tal-Ministru Onor Chris Fearn u membri mill-Primary Health Care, is-Sindku David Apap u l-Kunsilliera kif ukoll il-Ministru għal Għawdex Clint Camilleri.

14th September – The Opening of a new Primary Health Care Clinic was held with new free services to the public. This opening was held in the presence of Hon. Minister Chris Fearn and Primary Health Care members, Mayor David Apap and Councillors along with Minister for Gozo Clint Camilleri.

15 u 16 ta' Settembru – Bejn il-15 u s-16 ta' Ottubru sar il-hames edizzjoni tal-Kite and Wind Festival fiż-żona ta' San Dimitri, l-Għarb. Il-festival sar b'kollaborazzjoni sħiħa bejn il-Kunsill Lokali tal-Għarb u l-Ministeru għal Għawdex. Is-sema blu fuq iż-żona trasforma f'wieħed mimli tajr ikkuluriti, b'forom u daqsijiet varji. Ġew organizzati workshops għat-tfal b'xejn fejn setgħu jaraw kif tagħmel tajra, ipenguha u jtajruha. Eluf ta' nies inkluz familji bit-tfal attendew għal dan il-festival u qattgħu hin ta' pjaċir flimkien.

15th, 16th September – The 5th edition of the International Kite and Wind Festival was held at San Dimitri, l-Għarb. This festival was organised by l-Għarb Local Council with the full collaboration of the Ministry for Gozo. The blue skies were transformed in a colourful one full of kites of all types and sizes. Free kite workshops were held for children where kites were built and given to the children to colour and fly. Thousands of visitors including families with children attended for this festival where they could spend some quality time together and have fun.

27 ta' Ottubru – Sar avveniment ġdid mill-Kunsill Lokali l-Għarb fejn numru sabiħ ta' residenti, ħaddiema tal-Kunsill flimkien mas-Sindku ħasdu ammont tajjeb ta' żebbuġ mis-siġar taż-żebbuġ f'żoni pubbliċi madwar il-lokalita'.

27th October – Another new event by I-Għarb Local Council was held where a nice number of residents, local council workers along with the Mayor harvested a good amount of olives from the olives we have in public areas around the locality.

1 ta' Novembru – Il-Kunsill bil-kollaborazzjoni tal-Parroċċa tal-Għarb organizza attivita' tal-Qaddisin Kollha lit-tfal tal-parroċċa fejn kienu imhegġa jilbsu ta' qaddisin. Il-Kunsill qassam ktieb tat-tpingija u muffin lit-tfal kollha preżenti.

1st November – The Local Council with the collaboration of Għarb Parish organised All Saints activity where a mass was celebrated and children were encouraged to wear as a saint. L-Għarb Local Council distributed a colouring book and a muffin for all the children present.

11 ta' Diċembru – Il-Kunsill Lokali I-Għarb bl-għajnuna finanzjarja tad-Dipartiment tal-Gvern Lokali organizza Opera "Dawl Ġdid", Opera msejsa fuq il-leggenda tal-Virtu ġewwa I-Knisja Bazilika u kolleġjata tal-Għarb. Kitba ta' Sebastian Saliba u John Saliba u mużika ta' Mro Ray Sciberras.

11th December – L-Għarb Local Council with the financial assistance of the Department of Local Government organised an opera "Dawl Ġdid", an opera based on the legend of Virtu written by Sebastian Saliba and John Saliba and music by Mro Ray Sciberras.

13 ta' Diċembru – Il-Kunsill Lokali I-Għarb bil-kollaborazzjoni tal-Ministeru għal Għawdex organizza 1K 2K and 5K Għarb Run. Kienu bosta li ħadu sehem f'kull kategorija u wara kull partecipant ingħata medalja u trofew għar-rebbieha.

13th December – L-Għarb Local Council with the financial collaboration of the Ministry for Gozo organised 1K, 2K and 5K Għarb Run. Participants from every category participated and after everyone was given a medal and a trophy to the winners.

12 – 31 ta' Diċembru – Il-Kunsill Lokali I-Għarb organizza attivitajiet tal-Milied ġewwa Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. Il-Pjazza kienet mghammra bi stalls u kienet trasformata f'villagġ tal-Milied. Barra minn hekk kien hemm rokna ta' Santa Klaws, krafts, bouncing castle, karattri speċjali u mużika live. Għat-tieni sena konsekuttiva kellna ukoll l-Ice Skating Rink. Din l-attivitajiet saret b'kollaborazzjoni tal-Ministeru għal Għawdex, Direttorat tal-Wirt Kulturali u Dipartiment tal-Gvern Lokali.

12th - 31st December – L-Għarb Local Council organised Christmas activities at Pjazza taż-Żjara tal-Madonna. The Square was furnished with stalls and turned into a Christmas village. Apart from this there were other activities such as Father Christmas corner, crafts, bouncing castle, special characters for children, and live music. For the second year running, we had to The Ice Skating. This activity was held with the collaboration of the Ministry for Gozo, Cultural Heritage Directorate and the Department of Local Government.

23 ta' Diċembru – Il-Kunsill Lokali l-Għarb qassam rigali tal-Milied lit-tfal tal-lokalita' wara l-aħħar Jum tan-Novena fuq iz-zuntier tal-Knisja.

Il-Kunsill qassam ukoll vouchers b'xejn lit-tfal tal-iskola primarja biex jissarraf f'hot chocolate u biljett b'xejn għall-użu tal-ice rink.

23rd December – L-Għarb Local Council distributed Christmas presents to the locality children after the last day of novena.

The Council also distributed free vouchers to Għarb Primary School children to be exchanged for a hot chocolate and ice rink entrance ticket.

25 ta' Diċembru – Il-Kunsill Lokali l-Għarb bill-kollaborazzjoni tar-Reġjun Għawdex qassam ikla b'xejn lil dawk li rreġistraw mal-Kunsill biex jirċevuha. Din issir biex dawk li jgħixu waħedhom, anzjani, morda jew għandhom problemi finanzjarji iħossuhom inkluzi f'dan iż-żmien speċjali tal-Milied.

25th December – L-Għarb Local Council in collaboration the Gozo Region distributed a free meal to those who registered with the Council. This was held so those who live alone, elderly, sick or have financial problems will feel included during this special time of the year.

***Is-Sindku David Apap Agius, Vici Sindku, Kunsilliera,
Segretarju Eżekuttiv u staff jixtiequ
s-Sena t-Tajba lil kulhadd***

***The Mayor David Apap Agius, Deputy Mayor,
Councillors, Executive Secretary and staff
would like to wish everyone a happy New Year***

**Statement of
comprehensive
income for
year ended 31
December 2021**

	€
INCOME	
Funds received from central government	299,406.00
Income from Local Enforcement System	2,018.00
General Income	398,448.00
	699,872.00
EXPENDITURE	
Personal emoluments	150,413.00
Operations and maintenance	115,720.00
Administration and other expenditure	335,410.00
	601,543.00
Operating Deficit for the year	98,329.00
Investment income	
Finance costs	-5,090.00
Total Comprehensive Income for the year/period	93,239.00

**OPERATIONS
AND
MAINTENANCE**

Repairs and Upkeep:	
Road and Street Pavements	3,562.00
Repairs and upkeep	22,979.00
Street Signs	3,051.00
Office furniture and equipment	
Total	29,592.00
Contractual Services:	
Refuse Collection	31,243.00
Bulky Refuse Collection	1,131.00
Open skips	94.00
Road and Street Cleaning	
Cleaning and maintenance of Public Conveniences	5,352.00
Cleaning of parks and gardens	
Other contractual services	535.00
Childcare centre costs	46,454.00
Street Lighting	1,319.00
	86,128.00
Total Operations and Maintenance Expenses	115,720.00

ADMINISTRATION AND OTHER EXPENDITURE 2021

Utilities	20,390.00
Materials and supplies	29,066.00
Rent	15,880.00
National and International	1,700.00
Office Services	33,978.00
Transport	7,287.00
Overseas travel	1,686.00
Information Services	5,897.00
Insurance	8,412.00
Professional Services	42,544.00
Training and courses	950.00
Community and Hospitality	111,305.00
Depreciation expense	49,317.00
Amortisation charge	1,309.00
Lease of equipment	5,225.00
LES expenses	
Write Off	1,590.00
Donations and sundry expenses	
Decrease in provision for bad debts	-2,199.00
Fines	1,073.00
	335,410.00

BOV

Bank of Valletta

SUQ LEJN IL-FUTUR

PAGAMENTI FIX-XAHAR RAĠONEVOLI

KELLIMNA

Kellimna | bov.com/motorloans | [@bovofficial](https://www.facebook.com/bovofficial)

Is-self kollu huwa sugġett għall-kriterji normali ta' self u għall-approvazzjoni finali mill-Bank of Valletta. It-terminu tas-self ma jistax jaqbeż l-età tal-irtirar. Il-Bank of Valletta p.l.c. hija regolata mill-MFSA u liċenzjata biex toffri l-Kummerċ Bankarju f'termini tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju (Kap. 371 tal-Liġijiet ta' Malta).

FRENDO AUTOMOTIVE

Garage 5. Wied Sara Street. Ghasri GSR 2962 Gozo-Malta

Authorize Repairs, Services & Parts for:

SEAT

Audi

Tel: (+356) 2155 0087

Mob: (+356) 9943 6667

Email: info@frendoauto.com